GAZETA POLAKÓW W REPUBLICE CZESKIEJ

GŁOS LUDU

CZWARTEK 13 LISTOPADA 2003 roku

TEL.: 558 731 766
FAKS: 558 740 044
nr 131
CENA 6 Kč

▲ *Wystawa Polskiej Książki cieszy się tradycyjnie wśród Zaolziaków dużym zainteresowaniem.* *Fot. JACEK SIKORA*

KRZYŻE ZASŁUGI ZA KRZEWIENIE POLSKIEJ KULTURY

Książka na Święto Niepodległości

CZ. CIESZYN (kor) – Przedstawiciele Konsulatu Generalnego RP w Ostrawie, który wspólnie z Polską Izbą Książki objął patronat honorowy nad tegoroczną Wystawą Polskiej Książki, konsulowie Piotr Czarkowski **i** Grażyna Kostrusiak, **wzięli we wtorek udział w uroczystym wernisażu czeskocieszyńskiej części wystawy w galerii Teatru Cieszyńskiego. Gościem wernisażu była także pisarka** Joanna Papuzińska. **To jej wiersze w wykonaniu małych Zaolziaków otworzyły imprezę.**

Wystawę urządza od kilku lat Stowarzyszenie Przyjaciół Polskiej Książki. Jego prezes, **Helena Legowicz**, powiedziała jednak na wernisażu, że w roku bieżącym wystawa zmieniła poniekąd konwencję. - *Nie udało nam się pozyskać tylu wydawców, jak w poprzednich edycjach. Dlatego postanowiliśmy sami uzupełnić wystawę i oprócz stoisk wydawnictw mamy stoiska tematyczne - np. z poezją, literaturą dla dzieci czy sensacyjną... Prezentujemy na wystawie tylko skromny wycinek tego, co pokazuje się na polskim rynku księgarskim. Mamy jednak nadzieję, że każdy znajdzie tu coś dla siebie...*

Konsul Czarkowski przypomniał, że wernisaż Wystawy Polskiej Książki tradycyjnie odbywa się w Święto Niepodległości Rzeczypospolitej Polskiej. - *Jedni walczyli o niepodległość z bronią w ręku, inni walczyli o to, by rozwijała się polska kultura, by ta kultura trafiła pod strzechy. To właśnie im, księgarzom, bibliotekarzom, winniśmy wdzięczność* - stwierdził.

Konsul Czarkowski wręczył też – w imieniu prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Aleksandra Kwaśniewskiego – piątce Zaolziaków Krzyże Zasługi za wybitne zasługi w działalności na rzecz krzewienia kultury polskiej. Złotymi Krzyżami prezydent odznaczył **Helenę Legowicz** i **Zenona Wirtha**, srebrne natomiast otrzymały **Wanda Kozdra**, **Irena Mierzwa** i **Halina Molin**.

Wystawę w Cz. Cieszynie można zwiedzać do piątku. W następnych dniach zawita ona do Trzyńca, Jabłonkowa i Karwiny Frysztatu.

O MNIEJSZOŚCIACH W STOLICY

Nie tylko konferencja

PRAGA (bag) - Międzynarodowa konferencja na temat „Wychowanie, edukacja i kultura w odniesieniu do mniejszości narodowych" odbędzie się w stolicy RC 13 i 14 listopada. Jest ona zorganizowana w ramach 3. Spotkania Mniejszości Narodowych w Pradze. Drugą imprezą towarzyszącą temu przedsięwzięciu jest wystawa prac plastycznych i fotografii pod nazwą „Przenikanie".

Patronem konferencji, która odbędzie się w Domu Narodowym w dzielnicy Smichov, jest radna Miasta Stołecznego Pragi Hana Halova. Udział zgłosiło 233 delegatów, ale organizatorzy zapewniają, że konferencja jest dostępna wszystkim osobom zainteresowanym daną problematyką. Będzie ona w trakcie konferencji przedstawiona nie tylko w referatach, ale też przez praktyczną prezentację niektórych metod pracy. Przewidziano też zajęcia w wyspecjalizowanych sekcjach roboczych.

W konferencji wezmą również udział przedstawicielki czeskocieszyńskiego Centrum Pedagogicznego dla Polskiego Szkolnictwa Narodowościowego.

■ PYTANIE DO...

DANUTY PRZECZEK

dyrektora Czesko-Polskiej Mieszanej Izby Handlowej w Ostrawie

■ ■ Izba promuje czesko-polską współpracę transgraniczną. Czy będzie tak również przy okazji „Gastro Festiwalu"?

- Tak - niemal równolegle z tym przedsięwzięciem przebiega impreza przygotowana przez naszą Izbę. Chodzi o misję rolno-spożywczą polskich przedsiębiorców. Przebiegnie ona już jutro w hotelu „Harmony" w Ostrawie. Blisko trzydziestka jej uczestników, głównie z południowej Polski, spotka się tu z fachowcami z czeskiego ministerstwa rolnictwa oraz branżowych izb gospodarczych, a następnie odwiedzi „Gastro Festiwal", by przeprowadzić bilateralne rozmowy z czeskimi przedsiębiorcami. **(mro)**

FESTIWAL OTWORZYŁA KONFERENCJA

Teatr a region

CZ. CIESZYN (kor) – Polsko-czeska konferencja naukowa, odbywająca się pod auspicjami uniwersytetów Jagiellońskiego i Karola, zainaugurowała we wtorek Festiwal Teatrów Moraw i Śląska, który po raz trzeci urządza nad Olzą Teatr Cieszyński. Impreza, nad którą patronat honorowy objął hetman Evžen Tošenovský, **potrwa do soboty, a zaprezentują się na niej nie tylko teatry z naszego regionu, ale także zespoły z Martina, Bielska-Białej i Uherskiego Hradziszcza.**

- *Spotykamy się po to, żeby się zastanowić nad zagadnieniem: co to jest prowincja, gdzie się zaczyna i kończy. Czy prowincja polega na odległości od centrum, czy raczej chodzi o styl myślenia* - powiedział otwierając konferencję dyrektor TC, **Karol Suszka**, by później przekazać słowo prowadzącym – **Emilowi Orzechowskiemu** z Krakowa i **Janowi Hyvnarowi** z Pragi.

E. Orzechowski, szef katedry zarządzania w kulturze UJ, poświęcił swój wykład sytuacji teatrów i środowiska aktorskiego w Polsce oraz polityce kulturalnej państwa. **Bohumil Nekolný** z Instytutu Teatralnego w Pradze porównywał państwowy mecenat nad teatrami w UE i RC. Jego koleżanka z Instytutu, **Zuzana Jindrová**, mówiła o zasadach finansowania teatrów przez rząd oraz władze samorządowe, **Katarzyna Plebańczyk** z UJ wypowiadała się nt. roli publiczności w teatrze, a krytyk **Jiří P. Kříž** („Právo") poświęcił wykład zagadnieniu: teatr regionalny i jego rola w kształtowaniu tożsamości regionalnej.

W pierwszej części konferencji głos zabrali również **Natálie Zichowa** z czeskiego Ministerstwa Kultury (zadania ministerstwa wobec teatrów), **Mirosława Pindór** z Filii UŚ (literatura śląska w repertuarze TC) i **Kazimierz Kaszper** (tożsamość regionalna na Zaolziu).

Ciąg dalszy na str. 2

■ POGODA

CZWARTEK - Zachmurzenie, mgły i mżawka. Temperatury od 3 do 7 st. C, nocą od 1 do -5 st. C.

PIĄTEK – Opady deszczu, w górach deszczu ze śniegiem. W dzień temperatury od 3 do 7 st. C, nocą od 3 do -1 st. C.

Komitet Miejski PZKO i ZPiT »Olza«
zapraszają na
REPRYZĘ KONCERTU JUBILEUSZOWEGO,
który odbędzie się
w ramach spotkań z kulturą
sobota 15 listopada o godz. 16.00
DK im P. Bezruča Hawierzów
Bilety można zamawiać u Urszuli Niedoby-Szczepaniak
558 712 859, p. Siwka 596 817 627
lub na miejscu przed koncertem od godz. 16.00.
CZ-784

▲ *Konferencję naukową pn. „Teatr prowincjonalny a tożsamość regionalna" otworzył dyrektor Teatru Cieszyńskiego, Karol Suszka.* *Fot. JACEK SIKORA*

Pamięci M. Boublíka

TRZYNIEC (R.B.) – Byłego długoletniego dyrektora Huty Trzynieckiej inż. Miroslava Boublíka uczciły władze miasta tablicą pamiątkową. Odsłonięto ją 10 listopada na Domu Kultury w obecności najbliższej rodziny, przedstawicieli Huty i ratusza.

Pod kierownictwem M. Boublíka rozwijała się dynamicznie nie tylko sama huta, ale i miasto oraz region. Wspierał m.in. budownictwo mieszkaniowe wraz z rozwojem zaplecza kulturalnego i sportowego.

ISSN 1212-4222

SPRAWDZIAN Z ORTOGRAFII W NAJBLIŻSZĄ NIEDZIELĘ

Pisze Polska, piszmy też!

Za pośrednictwem łączy telewizyjnych i radiowych transmitowane będzie z katowickiego „Spodka" tradycyjne Dyktando. Dzięki temu udział w nim może wziąć nie tylko cała Polska, ale także Zaolziacy. Stanie się tak już w najbliższą niedzielę, początek transmisji zapowiedziano na godz. 11.30.

Wcześniej już - 4 października - o tytuł „Austriackiego Mistrza Polskiej Ortografii" walczyli, uczestnicy Dyktanda, które po raz pierwszy odbyło się w Austrii. Z zawiłościami języka polskiego zmagała się tutejsza Polonia. Może w przyszłości uda się zorganizować Specjalne Dyktando na Zaolziu, na razie jednak możemy spróbować swych sił w domu przy odbiornikach.

W samym „Spodku" o tytuły Mistrza Polskiej Ortografii oraz Małego Mistrza Polskiej Ortografii (dla dzieci i młodzieży do 16 lat) ma się w tym roku ubiegać ok. 6 tysięcy osób. Jak informują organizatorzy, w dotychczasowych dziesięciu dyktandach zaledwie dwie osoby, na 40 uczestników, napisały sprawdzian całkowicie bezbłędnie.

Swoją znajomość języka „próbowały już w katowickim dyktandzie różne grupy: pisali politycy, prezenterzy radiowi i telewizyjni, sportowcy, sławne rodziny... W tym roku uczestnikami będą muzycy i gwiazdy estrady. - *Na pewno artyści trochę się boją* - mówi **Marek Sierocki** z TVP. - *Twierdzą bowiem, że mają kłopoty przede wszystkim z interpunkcją. Swój przyjazd zapowiedzieli już m.in. Irena Santor, Ewa Kuklińska, Alicja Majewska, Włodzimierz Korcz, Maryla Rodowicz. Artysta Jerzy Duda-Gracz przygotowuje dla nich nagrody - Bursztynowe Słowiki.*

Pomysłodawczynią i organizatorką konkursu jest Krystyna Bochenek z Radia Katowice. W tym roku odbędzie się już 11. edycja Dyktanda, po raz pierwszy jednak uczestnicy spotkają się w Hali Widowiskowo-Sportowej, popularnym katowickim „Spodku", który może pomieścić jednorazowo 6 tys. ludzi. Po raz pierwszy też laureatów poznamy w tym samym dniu.

Wszystkie prace zostaną sprawdzone zaraz po napisaniu przez 300 studentów filologii polskiej Uniwersytetu Śląskiego według zasad zawartych w „Nowym słowniku ortograficznym PWN", pod redakcją prof. Edwarda Polańskiego (lata wydania: 1999-2002). Przewodniczący jury i autor tegorocznego tekstu, prof. Walery Pisarek, zapowiada, że dyktando będzie „najeżone zasadzkami".

Bliższych informacji nt. dyktanda można się dowiedzieć pod katowickim numerem telefonu: (032) 2005-420. Regulamin jest dostępny na stronie internetowej Radia Katowice *www.radio.katowice.pl*. **(wak)**

▲ *W foyer Państwowego Archiwum Powiatowego otwarto w ub. tygodniu wystawę „Romantyczna Karwina". Swoje prace prezentują tu Roman Schmucker, karwiński malarz i ostrawski fotografik oraz właściciel i dyrektor Centrum Plastycznego „Chagall" oraz Galerii Zamkowej, Petr Pavlíček. Jak sama nazwa wystawy wskazuje, obu twórców oczarowały romantyczne zaułki i uliczki dawnego Frysztatu. Zostały one ujęte w nocnej scenerii przy świetle lamp i księżyca, co wydatnie wzmogło ich nastrojowość. Na zdjęciu obrazy Romana Schmuckera.* ***Fot. WŁADYSŁAW OWCZARZY***

III „GASTRO FESTIWAL" NA CZARNEJ ŁĄCE

Zdrowo jak w Unii

OSTRAWA (mro) - Aż dziewięćdziesięciu wystawców - m.in. regionalne firmy przemysłu spożywczego oraz krajowi potentaci, jak browar Radegast, Soare Sekt, Kofola, Nowaco - przedstawia się od 13 do 15 listopada na III „Gastro Festiwalu" w pawilonie A na Terenach Wystawowych „Czarna Łąka" w Ostrawie.

Pokazywane są tu odpowiadające przepisom higienicznym Unii Europejskiej nowoczesne maszyny i ciągi technologiczne do wyposażenia restauracji, hoteli czy stołówek. Przebiegają też liczne degustacje czy pokazy aranżacji stołu.

Częścią spotkania technologów i żywieniowców będzie konkurs uczniów szkół hotelowych i specjalistycznych o tytuł najlepszego kelnera, kucharza, cukiernika, barmana, rzeźnika i piekarza, a nowością będzie konkurs o tytuł najlepszego barmana i sommeliera.

W konkursowe szranki o Puchar Prezydenta Miasta (patrona wystawy), staną młodzi adepci sztuki kulinarnej nie tylko z kraju, ale i z Polski, Węgier oraz Słowacji.

OTWARCIE WIOSNĄ

Raj dla sportowców

SUCHA GÓRNA (sch) – Miejscowa hala sportowa już stanęła. Pierwszych miłośników sportu przyjmie jednak w swe progi nie wcześniej niż za kilka miesięcy.

Według wójta, **Jana Lipnera**, jeszcze w tym roku powinny zostać przeprowadzone wszystkie prace wewnątrz budynku. Natomiast docieplenie murów, położenie elewacji, budowa parkingu oraz dróg dojazdowych pozostanie już kwestią przyszłego roku.

W górnosuskiej hali sportowej będą boiska do wszystkich sportów halowych, squash, siłownia z barem oraz centrum rehabilitacyjne.

WYSTĘPY W WIŚLE I LESZNEJ DOLNEJ

»Górolskie« plany

MOSTY k. JABŁONKOWA (kor) – Do dwóch występów szykują się mosteccy „Górole". Pierwszy odbędzie się w najbliższą sobotę w Wiśle, gdzie Towarzystwo Miłośników Wisły urządza tradycyjną imprezę „Wiślańskie szpyrki". W remizie ochotniczej straży pożarnej w Wiśle-Oazie „Górole" zaprezentują swój popularny program pn. „Tłoczyni kapusty".

W tydzień później „Górole" zawitają do Domu PZKO w Lesznej Dolnej na „Leszniańską zabijaczkę". - *Na „Zabijaczce" gościliśmy już przed dwoma laty, właśnie z „Tłoczyniym kapusty". Tym razem zatem przygotowaliśmy tylko wiązankę tańców i pieśni beskidzkich* - poinformował „GL" kierownik zespołu, **Alojzy Martynek**.

Kierownictwo „Górali" rozesłało też już do zaprzyjaźnionych zespołów zaproszenia na Bal Gorolski. - *Ta nasza sztandarowa impreza odbędzie się jak zwykle w pierwszą sobotę nowego roku* - dodał A. Martynek.

Do separacji

KARWINA (sch) – Miasto przeznaczy 77,8 tys. koron z Funduszu Środowiska Naturalnego na zakup dwudziestu kontenerów do separacji odpadu komunalnego. Dotację w tej wysokości uchwalił we wtorek miejscowy samorząd dla Usług Technicznych Karwina.

O rozmieszczeniu nowych kontenerów zadecyduje miejski wydział środowiska naturalnego. Jak nas tam poinformowano, niektóre zastąpią stare pojemniki, inne zostaną postawione na nowych stanowiskach. O wywóz odpadków zadbają Usługi Techniczne.

Nie sygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z satelitarnego serwisu informacyjnego Polskiej Agencji Prasowej.

PO OBRADACH POLSKIEJ SEKCJI COEXISTENCJI-WSPÓLNOTY

Ustalono kierunki działań

CZ. CIESZYN (T. T.) – Pięć sekcji powołał zarząd Polskiej Sekcji Narodowej (PSN) Ruchu Politycznego Coexistentia-Wspólnota na Narodowej (PSN) Ruchu Politycznego Coexistentia-Wspólnota na swym ubiegłotygodniowym zebraniu. Ustalono również plan działalności na rok 2004.

Obecni ustalili skład osobowy i zadania następujących sekcji: polityki komunalnej i kontaktów z gminami (przewodniczący Tadeusz Toman), organizacji wyborów i imprez tematycznych (przew. Władysław Niedoba), kontaktów z Macierzą (przew. Stanisław Gawlik), szkolnictwa narodowościowego (przew. Wiesław Sikora) oraz kontaktów ze stowarzyszeniami obywatelskimi (przew. Alfred Kotorz).

W 2004 r. PNS zaplanowała m.in. spotkania z członkami przedstawicielstw gminnych w Jabłonkowie, Trzyńcu, Karwinie (luty) oraz konferencję w ramach kampanii przedwyborczej w wyborach do samorządu morawsko-śląskiego (październik). Termin Konwentu PSN wytyczono na kwiecień 2004 r.

Omawiano też aktualne sprawy – spotkanie członków przedstawicielstw gminnych i komitetów dla mniejszości narodowych w gminach, którego PSN jest współorganizatorem, oraz problematykę polskiego szkolnictwa narodowościowego. Wspólnota jest zaskoczona informacją tygodnika „Karvinsko" z 4. 11. o rzekomym zamiarze zamknięcia PSP w Orłowej Lutyni oraz próbą szukania przez władze samorządowe środków na polskie szkolnictwo w Kongresie Polaków i PZKO.

O DROGACH I GRUNTACH

Będzie obwodnica

BOCONOWICE (R.B.) - Sprawy związane z budową obwodnicy, która omijając Jabłonków poprowadzi międzynarodowy ruch samochodowy na Słowację, zdominowały poniedziałkowe zebranie samorządu gminnego w Boconowicach.

- *Niektórym gminom zależy na tym, by nowa droga powstała jak najszybciej, wzmożony ruch utrudnia życie mieszkańcom. Nas ten problem nie dotyczy bezpośrednio, ale również nie chcemy hamować przebiegu prac* - powiedział „GL" wójt Boconowic **Josef Puczok**.

Inwestor obwodnicy zwrócił się do władz gminy w sprawie wypożyczenia tutejszych dróg. Mająca prowadzić przez tereny Boconowic obwodnica, przetnie w przyszłości dwie lokalne drogi, inwestor zobowiązuje się jednak w umowie, którą zaproponował gminie, do przywrócenia ich do pierwotnej postaci. Równocześnie przekazywane są oferty wykupienia gruntów pod przyszłą obwodnicę ich właścicielom.

Teatr a region

Dokończenie ze str. 1

O swoich doświadczeniach z pracy w teatrze mówili w drugiej części dyrektorzy teatrów w Płocku - **Marek Mokrowiecki**, Uherskim Hradziszczu – **Igor Stránský** oraz Opawie - **Ladislav Slíva**. Wykładom przysłuchiwała się młodzież z polskiego i czeskiego gimnazjum.

Festiwal teatralny to jednak przede wszystkim spektakle. W pierwszym dniu zaprezentowała się publiczności Scena Czeska TC ze sztuką „Divotvorný hrnec" i Teatr Śląski w Opawie („Tanec na konci léta"). Wczoraj przyszła kolej na Teatr im. P. Bezruča z Ostrawy (monodram „Jordan"), „Świętoszka" Sceny Polskiej, „Pinokia" w wykonaniu TL „Bajka" i „Trzy siostry" teatru Polskiego z Bielska-Białej.

Dzisiaj organizatorzy zapraszają na przedstawienie zespołu z Nowego Jiczyna – o godz. 10.00 zaprezentuje on „Dona Juana" Moliera, o godz. 19.00 natomiast goście z Uherskiego Hradziszcza zaprezentują „kultową" sztukę „Rychlé šípy" napisaną na podstawie znanych książek dla młodzieżyJaroslava Foglara.

Z MYŚLĄ O NAJMŁODSZYCH

Plac i dla dzieci

BYSTRZYCA (R.B.) – W sąsiedztwie kompleksu miejscowych szkół podstawowych trwa budowa tzw. boiska komunikacyjnego. Ma ono służyć przedszkolakom i pierwszoklasistom.

Częścią szkolnego areału sportowego jest już boisko dla skateboardzistów i łyżwiarzy na wrotkach. W przyszłości ma ono służyć również dzieciom, toteż zostaną na nim wytyczone trasy i przejścia, pojawią się też znaki drogowe.

Dzieci będą mogły tu jeździć na hulajnogach, ucząc się przy tym przepisów ruchu drogowego. Prace zostaną dokończone w zależności od pogody – jeszcze w br. lub na wiosnę.

- *Boisko skateboardowe kosztowało ok. 250 tys. koron* - poinformował „GL" zastępca wójta **L. Oliar**. - *Nadanie mu wyglądu boiska komunikacyjnego pochłonie kolejnych 100 tys. koron. Na ten cel uzyskaliśmy dotację w wysokości 25 tys. koron z Państwowego Funduszu Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego.*

PIES NA OSIEDLU TO LUKSUS

Droższy przyjaciel

KARWINA (sch) – Od nowego roku osoby trzymające psy w blokach osiedlowych będą musiały głębiej sięgnąć do kieszeni. Miejski samorząd postanowił w ich przypadku podnieść o połowę dotychczasowy podatek od szczekającego czworonoga.

Na dzień dzisiejszy w Karwinie zarejestrowanych jest 1054 podatników trzymających psy. Z tej liczby 26 proc. tworzą mieszkańcy osiedli. To oni właśnie zamiast 1000 koron będą musieli odprowadzić do miejskiej skarbonki 1500 koron. Pozostali posiadacze psów, zamieszkali w domkach jednorodzinnych, zapłacą 300 koron niezależnie od tego, czy mieszkają w centrum miasta, czy na jego peryferiach. Jednolita stawka (200 koron) będzie natomiast obowiązywać wszystkich emerytów - zarówno tych z osiedla, jak i z własnego domu.

Czy na podwyżce podatku od psa miasto zyska, dopiero czas pokaże. Z szacunkowych danych wynika bowiem, że psów trzymanych w karwińskich wieżowcach jest trzykrotnie więcej, niż podają rejestry. Może więc się zdarzyć, że wyższa stawka podatkowa będzie powodem do przemilczania faktu posiadania czworonoga jeszcze na większą skalę.

▲ *Dylemat mięsożercy: i co by tu wybrać?* ***Fot. DANUTA BRANNA***

■ Z PAP-em DOOKOŁA ŚWIATA ■ Z PAP-em DOOKOŁA ŚWIATA ■ Z PAP-em DOOKOŁA ŚWIATA ■ Z PAP-em

Polskie małżeństwo?

Do najrzadziej rozwodzących się obywateli przyszłej poszerzonej Unii Europejskiej należą Polacy. Wynika z danych ogłoszonych przez Eurostat, biuro statystyczne UE. Wskaźnik rozwodów sięgał w Polsce 1,2 na 1000 mieszkańców. Nieco niższy miała tylko Słowenia (1,1), ale Słoweńcy zawierali też znacznie mniej małżeństw od Polaków - tylko 3,5 na 1000 mieszkańców, gdy tymczasem w Polsce wskaźnik małżeństw sięgał 5,1.

W obecnych krajach Unii wskaźnik rozwodów sięga 1,9 na 1000 mieszkańców - podał Eurostat.

Jedynym krajem w Europie, którego mieszkańcy w ogóle się nie rozwodzą, jest Malta. Tam rozwody są zakazane. Najwyższe wskaźniki rozwodów odnotowano natomiast w Estonii i na Litwie - 3,2 na 1000 mieszkańców.

Oczekują następcy

Holendrzy przywitają narodziny następcy tronu biciem dzwonów, salwami armatnimi i podniesieniem narodowej flagi z pomarańczowym proporcem - kolorem dynastii Orańskiej. Rozporządzenie w tej sprawie wydał rząd w Hadze. Pierwsze dziecko przyszłego władcy Królestwa Niderlandów księcia Willema-Alexandra i jego żony księżnej Maximy, spodziewane jest w połowie grudnia.

Po ogłoszeniu narodzin dziecka, salut 101 salw armatnich rozlegnie się w Hadze i Den Helder oraz na zamorskich terenach Holandii: Willemstad na Curaçao i w Oranjestad na Arubie. Tradycję tę wprowadził w 1818 roku król Wilhelm Pierwszy - 101 salw armatnich obwieszczało narodziny księcia, księżniczce należało się jedynie 51 kanonad. W 1983 roku zniesiono tę dyskryminację. Oczekiwany potomek będzie drugim po ojcu w kolejce do królewskiego tronu.

Gęsi „doniosły"

Co ma wspólnego św. Marcin z gęsiami? Otóż okazuje się, że 11 listopada - dzień świętego Marcina - obchodzony jest z pieczoną gęsią na stole. Jest to tradycyjna potrawa we Francji i w Niemczech. W Szwecji św. Marcin jest patronem gastronomów z południa tego kraju. W Skanii już w przeddzień św. Marcina zbierają się wieczorem w restauracjach całe rodziny i grupy przyjaciół przy „świętomarcinowej" gęsi.

Biskup Marcin z Tours, jeden z najpopularniejszych świętych Francji, żył w latach 316 - 397. Legenda mówi, że nie chciał przyjąć urzędu wyboru na biskupa i schował się do klasztornej szopy, w której chowano gęsi. Te jednak podniosły wrzawę, zdradzając jego kryjówkę. Nowego biskupa triumfalnie wprowadzono do Tours, a pamiątka „świętomarcinowych gęsi" zachowała się po dzień dzisiejszy.

Zaginione miasto

Naukowcy odnaleźli w peruwiańskiej dżungli ruiny Llactapata, miasta Inków sprzed kilkuset lat. Wspominał o nim w 1912 r. odkrywca Machu Picchu, Hirma Bingham. Nie zapisał jednak dokładnej lokalizacji ruin, przez co Llactapata przez ponad 90 następnych lat pozostała nietknięta.

Miasto zlokalizowano z pokładu samolotu, przy pomocy kamer na podczerwień. Po ustaleniu z powietrza współrzędnych geograficznych członkowie ekspedycji wyrąbali maczetami drogę przez dżunglę. Na miejscu znaleźli kamienne budowle, m.in. świątynię, w której Inkowie oddawali cześć słońcu. Budynki ustawione były we wzór, jaki tworzą najważniejsze gwiazdy gromady Plejad.

W NAJBLIŻSZYCH DNIACH ZŁODZIEJE BĘDĄ SZCZEGÓLNIE AKTYWNI

Podróż wysokiego ryzyka

Akcja policyjna wymierzona przed kilku dniami przeciwko kieszonkowcom grasującym na dworcach kolejowych oraz okradających pasażerów w pociągach lokalnych jeżdżących na trasach okręgu morawsko-śląskiego zakończyła się sukcesem. Funkcjonariusze w mundurach, ale także ubrani po cywilnemu i udający zwykłych podróżnych, zatrzymali kilka gangów. Złodzieje przyjeżdżali na nasz teren przede wszystkim ze Słowacji. Jak wykazało śledztwo, prawie wszyscy z nich absolwowali specjalny kurs w obozie szkoleniowym w jednej z małych wiosek naszych wschodnich sąsiadów. Zdaniem Dagmar Bednarčíkowej, rzecznika Okręgowej Policji RC w Ostrawie, „gangsterzy" byli bardzo dobrze zorganizowani. Okradali podróżnych przede wszystkim nocą. Specjalizowali się zwłaszcza w kradzieżach złotej biżuterii, aparatów fotograficznych oraz pieniędzy.

▲ *Szczególnej ostrożności wymaga wsiadanie do pociągu, gdy wokół kłębi się tłum pasażerów. Właśnie ścisk bardzo często wykorzystują kieszonkowcy.* ***FOT. MAREK SANTARIUS***

Kieszonkowcy na peronach

Okradają nas prymitywnymi metodami, bez żadnych sztuczek i finezji, gdyż w wielu wypadkach sami „jak na tacy" oferujemy im naszą własność. Jesteśmy roztargnieni, wystarczy na chwilę spuścić swój bagaż z oka, żeby się z nim na dobre pożegnać. W czasie akcji policjanci odzyskali m.in. torbę, w której znajdował się telefon komórkowy, aparat fotograficzny i kilka innych cennych rzeczy. Jeden z podróżnych zostawił ją obok ławki i szedł obejrzeć rozkład jazdy. Złodziejem był kilkunastoletni chłopak. Na ostrawskim peronie zatrzymano też pięćzyznę, który wykorzystując nieuwagę podróżującego skradł mu reklamówkę wraz z paszportem. W obu wypadkach wystarczyło kilka sekund, aby torba i reklamówka zmieniły swoich właścicieli.

Ulubionym miejscem kieszonkowców są okolice kas biletowych. Mogą wówczas zaobserwować ile gotówki podróżni mają w portfelu oraz gdzie go chowają. Potem śledzą ofiarę i błyskawicznie zgarniają łup.

- *Zatrzymaliśmy wprawdzie kilkadziesiąt „złodziei peronowych", nie znaczy to jednak, że nie pojawią się inni, bardziej agresywni i niebezpieczni. Zwłaszcza teraz, w okresie przedświątecznym, kiedy jesteśmy częściej zdenerwowani, rozdrażnieni, rozkojarzeni lub zmęczeni zakupami* - twierdzi D. Bednarčíkowa.

W roku 2002 policjanci z wydziału eskorty pociągów działający na terenie okręgu morawsko-śląskiego przeprowadzili kontrolę 8323 pociągów; zwłaszcza połączeń nocnych. Rozwiązywali 3335 wykroczeń, za które nałożyli mandaty w wysokości 635 tys. koron. Wykryli 61 sprawców kradzieży.

Poznaj swojego złodzieja

- *Metody działania złodziei są zawsze takie same. Obserwują pasażerów już na peronach, interesują się szczególnie łatwo dostępnymi damskimi torebkami, podróżnymi z większym bagażem i oczywiście wszelkim ubraniem wierzchnim, umieszczanym na wieszakach w wagonach. Kieszonkowiec wyszukuje kurtki, marynarki lub płaszcze, zajmuje miejsce najbliższe potencjalnej ofiary, wiesza swoją kurtkę na sąsiednim wieszaku i bezczelnie penetruje kieszenie okryć podróżnego. W tym czasie jego kolega obserwuje teren i pilnuje, aby inni pasażerowie nie ostrzegli sąsiadów o dokonywanej kradzieży* - mówi **Roman Maháček**, jeden z konduktorów jeżdżących na trasie Ostrawa - Opawa. - *Kieszonkowcy wsiadają np. na dworcu w Ostrawie Świnowie, jadą pociągiem dwa przystanki i wysiadają, by przesiąść się na pociąg wracający do tej samej stacji. I tu znowu mają pole do popisu.*

Oprócz „przewieszki" klasyczną metodą przestępców jest „sztuczny tłok". - *Dwóch pierwszych facetów pcha się do drzwi wagonu, nagle jednak zaczynają mieć „kłopoty" z pokonaniem schodka lub postanawiają zachowywać się hałaśliwie - gadać, trącać się, udawać sprzeczkę. A my... zatrzymujemy się w pół drogi i przyglądamy im się. W tym czasie koledzy „aktorów" zapuszczają palcami żurawia do naszych kieszeni i torebek* - mówi pan Roman.

Kolejnym sposobem jest „gadatliwość towarzysza podróży". Złodziej szybko nawiązuje rozmowę, w czasie której proponuje wypicie wódki. Butelka jest oczywiście oryginalna, ale przez zakrętkę wpuszczono do niej strzykawką środki nasenne lub np. kilka kropli wody utlenionej. Wypicie dwudziestu gramów takiej mikstury pozbawia ofiarę świadomości na kilka godzin. Wtedy złodzieje mogą spokojnie przeszukać jej rzeczy. Ta metoda wykorzystywana jest zwłaszcza w pociągach dalekobieżnych.

- *Żeby okraść śpiącego podróżnego nie trzeba nadzwyczajnych umiejętności* - przekonuje pan Roman. Na potwierdzenie, pod moim bacznym okiem, oskubuje kilku drzemiących pasażerów.

Zanikającym z wolna sposobem jest - zdaniem konduktorów - chwytzwany „przeprowadzką". W określonym miejscu złodzieje wyrzucają przez okno wszystko, co im wpadnie do ręki. Przy torach czekają koledzy przechwytujący łup.

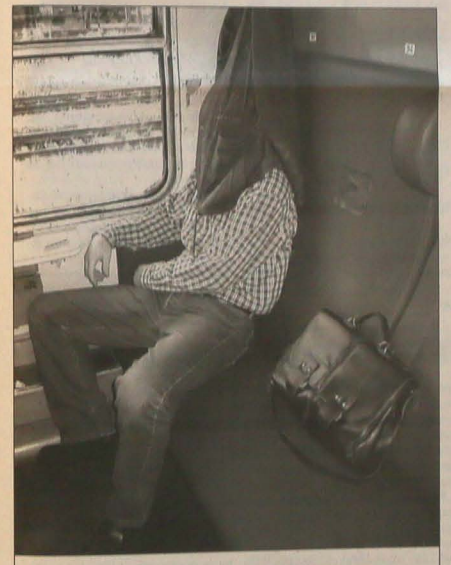

▲ *Typową ofiarą napadu jest zmęczony podróżny, który zasypia.*

Złodzieja wbrew pozorom...

...łatwo poznać. Chcą być podobni do zwykłych podróżnych, ale jaki normalny pasażer... paraduje z wielkim plecakiem, który jest całkowicie pusty? Który z podróżnych chodzi z pustymi, za to usztywnionymi reklamówkami? Kto się przechadza w kurtce, mając drugą przewieszoną przez rękę? Kto biega nawet kilkanaście razy tam i z powrotem wzdłuż pociągu zanim wsiądzie do wagonu? Kto zatrzymuje się w połowie schodków na peron, wychyla głowę, lustruje wzrokiem perony, przygląda się bagażom innych?

- *Złodzieje zachowują się dziwnie* - mówi pan **Tomász**, „kolejarz" z 8-letnim stażem. - *Trzeba to tylko umieć dostrzec. Ten plecak, który ma ich upodabniać do podróżnych, jest pusty, żeby się nie męczyli. Reklamówki w dłoniach albo kurtki przewieszone przez ramię to rodzaj zasłony dymnej, skutecznej w momencie, gdy sięgają do kieszeni ofiary. Biegają wzdłuż pociągu dlatego, żeby wytypować najlepsze miejsce: kurtki zawieszone nad siedzeniami, bagaże, osoby pijane...*

- *Żeby okraść śpiącego podróżnego nie trzeba nadzwyczajnych umiejętności* - przekonuje pan Roman. Na potwierdzenie, pod moim bacznym okiem, oskubuje kilku drzemiących pasażerów.

Oto kilka rad policjantów, którymi powinni kierować się podróżni:

- Wchodząc do pociągu damską torebkę najlepiej przewiesić przez ramię i trzymać dłonią na brzuchu, co może nie jest szczególnie eleganckie, ale skutecznie utrudnia zadanie złodziejowi.
- Warto wybrać oświetlony przedział zajmowany przez ludzi w różnym wieku, a najlepiej rodzinę z małymi dziećmi.

- Wychodząc na korytarz trzeba zabierać ze sobą torebkę.
- Podczas podróży pociągami dalekobieżnymi nie wolno przyjmować od nieznajomych jakichkolwiek poczęstunków.
- Nigdy nie wieszajmy kurtki czy płaszcza tak, by ktoś od tyłu miał do niej dostęp.
- Przy kasach lepiej nie wyciągać portmonetki, lecz płacić za bilet przygotowanym wcześniej banknotem.
- Lepiej włożyć pieniądze do wewnętrznej kieszeni ubrania niż przenosić je w damskiej torebce lub saszetce.
- Ignorujmy propozycję „pomocy" nieznajomych przy przeniesieniu ciężkiej torby. Łatwo bowiem paść ofiarą rabusiów polujących na cudze walizki. **(wak)**

■ U OLDBOYA ■ U OLDBOYA ■ U OLDBOYA ■ U OLDBOYA ■ U OLDBOYA ■ U OLDBOYA ■ U OLDBOYA ■

Cieszyńskie resentymenty

Resentymenty to niechęci, urazy, anse, animozje, pretensje... Ileż to razy zastanawialiśmy się z kolegami nad tym, czym u nas różnią się żywoty mniejszościowe od większościowych? Teraz przekonałem się, że jak my widzimy siebie, tak inni widzą nas. Otóż w niedzielę 19 października drugi program TVC dał cieszyński wieczór, od historii szedł po nowsze propozycje nadoliziańskie. Przydługi film poetycki z Renatą Putzlacher, czytam w „Týdeníku HORIZONT" („Televizní večer o Těšínsku byl zajímavým pokusem", dnia; 21 X, s.9.) na przykład nudził: był inny, był zatem niezaolziański? Nie godzi się więc, abyśmy tutaj wypowiadali inne niż dotąd formuły Zaolzia? Wobec tego: „umarł kot w butach" i w żaden sposób nie odmienisz krajobrazu, nie odmienisz swojego losu.

Nie będę zatem bawić się w recenzje, bo to zadanie dla innych, chcę zaledwie stwierdzić, że Zaolzie to znakomity, bo nieskończony temat, od wielu, wielu lat zaprzątający niejedną mądrą głowę nad wszelkimi granicami demarkacyjnymi. Najlepiej jest nie przejmować się i pogodzić się z leciwymi stereotypami. Odkładano nas tyle razy „ad acta", by sprawa „załatwiła się sama", to jest wyzbyła się swoich świadków... Trafiłem ongi przez przypadek, jako działacz polski, na spotkanie „drugiej strony" i zrozumiałem ostatecznie, że wszystko nas dzieli, a nic nie łączy, że tutaj nie dochodzi do przedawnień, do przemilczeń. Nawet sympatycy Zaolzia piszą raz: „Zdolźi", raz „Zdolźi", zaś ekspertów od tych stron jest nieskończona liczba. Taka, że seriale tu kręcić! Tłumaczył mi ongi pewien fotograf, jaka jest różnica pomiędzy Morawianami a Czechami: „Češi jsou kapánek moudřejší!" - postyszałem. Teraz czytam książkę Petra Pitharta: „Osmašedesátý, rozmluvy" i zaczynam ufać zdaniu tamtego fotografa. Chyba najlepiej jest nie przejmować się. Polacy z Kraju bowiem też lepiej wiedzą, jak u nas co się pisze! I nic nie prostują.

Nie, nie chcę lekceważyć sprawy, lecz pozostaje nam bezradność. Wpakowaliśmy się w szczególnie dziwne miejsce pod słońcem. Trza będzie, jak w 1919, zapytać Francuzów o właściwe zdanie na temat Zaolzia? Młodzież już się zmęczyła, jedynie seniorzy trzymają sztamę. To zaś reakcje życia jako takiego, reakcje biologiczne. Niech nie zamartwia się Renata ani nie zamartwia Jarek, ta ziemia jest nasycona treściami i rodzi sporo talentów, jeszcze o Nadolziu postyszymy! Jeśli nie my, to następcy postyszą. Być może już nastąpił czas odsłaniania kraju nad Olzą. Mądrego kraju z pracowitymi i pilnymi ludźmi. Byle spróbować trochę inaczej, bez szubienic i obozów koncentracyjnych! Byle ponownie uwierzyć.

WŁADYSŁAW SIKORA

Bezsilny pasażer i... konduktor

Bardzo trudno udowodnić winę kieszonkowcom działającym w przedziałach. Zwykle złodziej natychmiast po kradzieży przekazuje łup swoim kompanom, którzy błyskawicznie „wyparowują".

- *Na niektórych trzeba szczególnie uważać, potrafią być niezwykle sprytni. Często stosują zagrania psychologiczne* - twierdzi pan Tomasz. - *Na przykład my zatrzymujemy złodzieja, a on wydziera się „pedały, zboczeńcy!" Ludzie patrzą na nas z nienawiścią i zaczynają go bronić.*

W przypadku stwierdzenia kradzieży należy natychmiast zameldować o niej obsłudze pociągu. Kierownik składu wypisze wtedy odpowiedni formularz a przez radiotelefon poinformuje policję o zajściu.

WANDA KULA

■ GŁOSIK ■ GŁOSIK ■ GŁOSIK ■ GŁOSIK ■ GŁOSIK ■ GŁOS

Najzdrowszy owoc z własnego sadu

Od dawna wiadomo, że jabłka pomagają nam w utrzymaniu zdrowia. Ostatnio badania wykazały, że zdolne są zastąpić nam przynajmniej jeden pełny posiłek dziennie. Zwierają bowiem witaminy i sole mineralne oraz pektynę, która zdolna jest „likwidować" tzw. „zły" cholesterol bez jakichkolwiek skutków ubocznych. Niektórzy dietetycy twierdzą także, że najzdrowiej odżywia się ten, kto zjada przeważnie to, co rośnie najbliżej domu, w którym mieszka. Jabłuszka zaś często same spadają nam wprost pod nogi.

W medycynie ludowej niebagatelną rolę odgrywa także ocet zrobiony z jabłek. Pomaga przeziębionym - do szklanki wody dajemy dwie łyżki octu jabłkowego oraz łyżeczkę miodu i pijemy 2 – 3 szklanki dziennie.

Łyżka octu na litr wody wystarczy, by poprawić stan włosów i cery – płukankę stosować trzeba po umyciu włosów oraz po umyciu się mydłem.

Ocet z jabłek można kupić, ale można też zrobić go sobie w domu:

★ Kilogram umytych jabłek ucieramy na tarce o większych oczkach, odrzucając tylko muszki i ogonki. Bierzemy pięciolitrowy słój po ogórkach i zalewamy w nim starte jabłka zimną wodą tak, aby mniej więcej 5 cm od górnego brzegu słoja zostało wolnych. Zakrywamy słój talerzykiem, stawiamy w ciepłym miejscu. Codziennie mieszamy zawartość słoja dwukrotnie, a po dziesięciu dniach cedzimy przez grubsze sitko. Wlewamy na powrót, a słój stawiamy na trzy do czterech tygodni w chłodne miejsce. Ciecz, która powinna mieć kolor żółtobrązowy, przecedzimy przez płótno i zlewamy do butelek. Butelki dobrze zakorkujemy i przechowujemy w chłodnym miejscu.

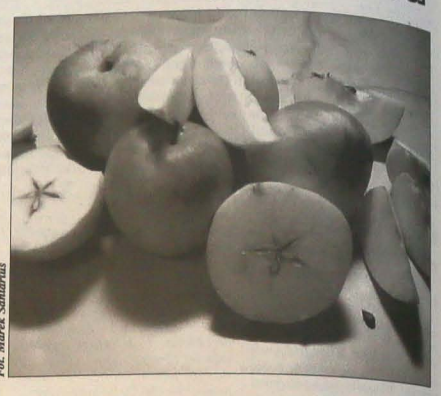

Fot. Marek Santarius

✿ GŁOSIKOWA KORESPONDENCJA ✿ GŁOSIKOWA KORESPONDENCJA ✿

Dziękujemy Wspólnocie i TNP

W październiku uczniowie wyższego stopnia PSP w Hawierzowie Błędowicach wraz z opiekunami wyjechali na wycieczkę do Krakowa. Po przyjeździe do dawnej stolicy Polski natychmiast wyruszyliśmy zwiedzić Kościół Mariacki. Jest on słynny dzięki ołtarzowi głównemu, który jest dziełem Wita Stwosza. Po wyjściu z kościoła wysłuchaliśmy hejnału, który z wieży rozlegał się po całym rynku. W tym dniu zwiedziliśmy jeszcze dużo pamiątek historycznych, np. kościół św. Franciszka, Sukiennice, Smoczą Jamę, Kopiec Kościuszki, Kaplicę Królewską z grobowcami słynnych Polaków.

Wieczorem wyjechaliśmy do Wieliczki, by zwiedzić kopalnię soli. Do Szybu Daniłowicza zeszliśmy po schodach. Niemal wszystko wokół nas było z soli. Chyba najbardziej podobały nam się jeziorka. Wyglądały na płytkie, ale w rzeczywistości miały kilka metrów głębokości. Na powierzchnię wracaliśmy windą, w której było całkiem ciemno. Poczuliśmy się nieswojo...

Do Domu Młodzieży, gdzie mieliśmy zapewnione noclegi, przyjechaliśmy całkiem wyczerpani. Zanim jednak zjedliśmy kolację, zmęczenie całkiem minęło. Mieliśmy spać w sali gimnastycznej, której podłoga była miękka. Wszyscy wygłupiali się ile mogli: fikali koziołki, biegali i robili „akrobacje" między śpiworami. Wreszcie wszyscy ułożyli się do snu, ale szepty słychać było jeszcze długo.

Następnego dnia pojechaliśmy do trójwymiarowego kina IMAX. Obejrzenie filmu „Galapagos" okazało się wielką atrakcją. Potem uczestniczyliśmy w lekcji muzealnej na Wawelu. W Zamku Królewskim najbardziej podobały nam się barwne arrasy. Wróciliśmy do domów pełni wrażeń i pragniemy podziękować za tę wycieczkę edukacyjną.

UCZNIOWIE PSP HAWIERZÓW BŁEDOWICE

Pobaw się z Głosikiem ▽ ▽

Pewien rybak zaproponował Głosikowi, Ludmiłce i Myszce Ernestynce wędkowanie w swoim stawie. Ale że staw był mocno zanieczyszczony, rybę złowił tylko... Właśnie. Kto? Spróbuj ustalić, kto zaprosi wszystkich na smaczną kolację.

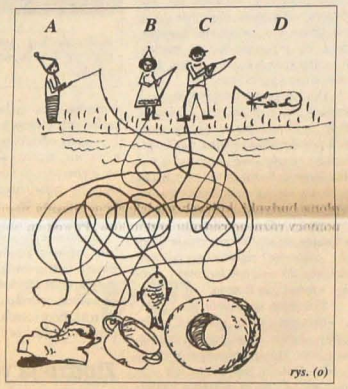

rys. (o)

NASZ ADRES: Redakcja „Głosu Ludu", Komenského 4, 737 01 Český Těšín. Pisząc do nas podaj swój wiek, klasę i adres szkoły, do której uczęszczasz.

Nasz zabawny »EKO« Quiz

Czy umiesz się zachowywać w przyrodzie zgodnie z wymogami ekologii? Sprawdzisz to, jeśli do poniższych pięciu pytań dobierzesz właściwą sylabę. Jeśli na pytania odpowiesz prawidłowo, z wybranych sylab utworzysz hasło.

1. Po pikniku na leśnej polanie zostały śmieci i papierki. Co z nimi zrobisz?

A. Porozrzucasz je nogą dookoła. MIA

B. Ukryjesz je w trawie pod krzakiem. TEO

C. Zabierzesz w reklamówce do śmietnika. ZIE

2. Na widok świeżej, zielonej trawy...

A. Masz ochotę ją podeptać. TRA

B. Cieszysz się, że ładnie rośnie. LO

C. Bez skrupułów rzucasz na nią papierki ŁA

3. Na wycieczce szkolnej idziesz ścieżką przez las i...

A. Obrywasz wszystkie liście i gałązki, których dosięgniesz. BU

B. Rzucasz papierki po batonach i depczesz krzaczki. KA

C. Starasz się niczego w lesie nie zniszczyć. NO

4. W parku pięknie śpiewają ptaki. A ty?

A. Słuchasz ich śpiewu i starasz się zgadywać, jakie ptaki śpiewają. W GŁO

B. Celujesz do nich z procy. Z MAL

C. Włączasz głośno magnetofon, żeby je zagłuszyć. O REK

5. Który z odpadków, pozostawionych w lesie, zostanie rozłożony przez wodę, owady i bakterie i nie zanieczyści na zawsze środowiska?

A. Plastikowa butelka. KRA

B. Folia po chipsach. CIT

C. Ogryzek. WIE

Koń by się uśmiał

- Dowiedzieliśmy się na ostatniej lekcji, że niektóre materiały pod wpływem ciepła rozciągają się, w niskich temperaturach zaś się kurczą. Kto może podać mi jakiś przykład? – pyta nauczyciel.

Zgłasza się Marysia:

- Wakacje, proszę pana nauczyciela. Latem trwają dwa miesiące, zimą zaś tylko dwa tygodnie...

Kolumnę przygotowała: **IRENA STONAWSKA**

■ NOWOŚCI PŁYTOWE ■ NOWOŚCI PŁYTOWE ■ NOWOŚCI PŁYTOWE ■ NOWOŚCI PŁYTOWE ■ NOWOŚCI PŁYTOWE ■

Jaromír Nohavica - »Babylon«

Trzy lata kazał nam czekać Jaromír Nohavica na swoją nową płytę. Album „Babylon" ukazał się w październiku nie tylko w Republice Czeskiej. Firma Sony Music zasypała tym wydawnictwem półki sklepowe również w Polsce. Może wyraz „zasypała" nie do końca tu pasuje, ale mam nadzieję, że Jaromír Nohavica wybaczy mi to uproszczenie. W końcu najważniejsze przecież, że ta muzyka trafiła też bezpośrednio do kraju, gdzie tradycja piosenki poetyckiej jest bardzo żywa. Polska publiczność, wychowana na Grechucie, Młynarskim czy ostatnio na Czyżykiewiczu potrafi w pełni docenić piosenki śląskiego barda Jarka Nohavicy. Piosenkarz przekonał się o tym zresztą już niejednokrotnie, jego koncerty są w Polsce niezmiernie popularne. Nohavica, który wyrastał w Czeskim Cieszynie, nie ukrywa, że bliska jest mu polska kultura. Współpraca z zamieszkałą obecnie w Brnie poetką Renatą Putzlacher sprawiła, że teksty jego utworów w tłumaczeniu na język polski nie straciły nic ze swego piękna.

Zaledwie trzydzieści osiem minut muzykowania na albumie „Babylon" może zmartwić niektórych wielbicieli twórczości Nohavicy, ale co najważniejsze, tych czternaście znajdujących się na krążku utworów bez wyjątku robi mocne wrażenie. Od czasów powstania przełomowego w karierze tego piosenkarza albumu „Divné století" pozornie tylko niewiele się zmieniło. Już na poprzednim wydawnictwie „Moje smutné srdce" Nohavica powrócił do bardziej prostych aranżacji, zaś na płycie „Babylon" jeszcze wyraźniej ubyło instrumentów. Prostota jest cnotą tego albumu. Rozbujałe kompozycje pozostawmy muzykom z kręgu King Crimson. Warto było, panie Jarku, odważyć się na taki krok. Oszczędność środków wyrazowych tylko pomogła tej muzyce. Podobnymi zasadami kierowali się Bułat Okudżawa i Karel Kryl - uwielbiani przez Nohavicę artyści.

Nad oprawą muzyczną czuwał po raz kolejny Vít Sázavský, który współpracuje z Nohavicą już od czasów płyty „Divné století". We własnym zespole „Neřež" multiinstrumentalista Sázavský ma większe pole do popisu. Z Nohavicą jest inaczej. W otwierającym płytę utworze „Krupobití" na czoło wybija się gitara elektryczna Jana Militkiego. To najbardziej rockowa kompozycja ze wszystkich. W pozostałych - przeważnie akustycznych tematach - pierwszy plan należy do Nohavicy. Prym wiodą piosenki „napisane" gitarą i piórem, nie brakuje też uroczego akordeonu, który w rękach Nohavicy przekształca się w iście magiczny instrument. Tak jest chociażby w wypadku piosenki „Ostravo", swoistego wyznania miłości Nohavicy do tego miasta. Albumu najlepiej słucha się w całości. Od początku do końca. Zdecydowanie najlepsze, moim zdaniem, utwory na płycie, to refleksyjny „Dlouhá tenká struna" (tylko z towarzyszeniem fortepianu), „Velká voda" i „Masopust". Ale to mój własny, subiektywny wybór - proszę się nim nie sugerować. Nie brakuje na płycie humorystycznych akcentów - jak choćby w piosenkach „Milionář" i „Pochod Eskymáků". Generalnie przeważają jednak smętne nastroje.

Nohavica jest wnikliwym obserwatorem codzienności. Na swoich płytach konsekwentnie unika jednak w tekstach alegorii politycznych. Tę misję spełnili już jego poprzednicy.

JANUSZ BITTMAR

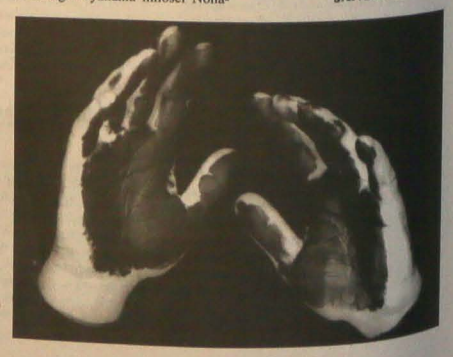

PLOTKI

Co będzie dalej?

- Jestem w związku, w którym stoimy przed poważnymi decyzjami - zwierzyła się na łamach prasy 32-letnia aktorka **Małgorzata Kożuchowska**, znana m.in. z roli Hanki Mostowiak w serialu „M jak miłość". Czy to oznacza, że rozstanie się ze swoim wieloletnim narzeczonym **Markiem Straszewskim**, eksmodelem, a obecnie fotografikiem?

Wiem, że muszę wykonać jakiś zdecydowany ruch, ale boję się i czekam, aż życie podsunie mi rozwiązanie - oświadczyła. - *Chciałabym już mieć w życiu coś stałego.*

Co Małgorzata Kożuchowska ma na myśli mówiąc „coś stałego"?

- Miłość, rodzina, stabilizacja zawodowa - wyliczyła jednym tchem. - *Chciałabym już o sobie powiedzieć: „Należę do tej właśnie osoby, kocham i jestem kochana, mam zawód, który lubię i on mnie lubi, nikt mi nie może tego zabrać".* Słowa te oznaczają wyraźnie, że w związku aktorki ze znanym fotografikiem, nie dzieje się najlepiej.

Małogorzata i Marek poznali się w czasie sesji zdjęciowej. A że efekt ich wspólnej pracy był fantastyczny, postanowili uczcić to uroczystą kolacją przy świecach. I od tamtej pory - czyli od blisko czterech lat - tworzą parę.

Teraz jednak pojawia się pytanie, co dalej z ich związkiem. Wygląda na to, że Marek Straszewski nie poprosi aktorki o rękę i podzieli los swoich poprzedników... **(dz)**

ZIELONA HERBATA LIKWIDUJE OPUCHLIZNĘ, WINOGRONA WZMACNIAJĄ NACZYNKA...

Dla zmęczonej cery

Rano pojawiają się na Twoim stole, bo są pyszne i zdrowe. Są również składnikami wielu kosmetyków.

Leczą cerę trądzikową

Kremy z wyciągiem z owsa zawierają witaminę E. Dzięki temu nawilżają, działają przeciwzapalnie, wygładzają drobne zmarszczki. Używając mydeł z otrębami owsianymi, fundujesz skórze naturalny i łagodny peeling. Kremy, maseczki i mleczka do demakijażu z owsem zawierają witaminy z grupy B i cynk, które pomagają w walce z trądzikiem (działają bakteriobójczo). Z kolei miedź napina skórę. Szampony i odżywki z ekstraktem z owsa sprawiają, że mamy zdrowe i błyszczące włosy - tak działa kobalt. Proponujemy: nawilżające mydło z ekstraktem z owsa, Palmolive.

Maseczka dla suchej i zmęczonej cery: 2 łyżki płatków owsianych zmieszaj z łyżką oliwy z oliwek. Nakładaj na twarz 2 razy w tygodniu na pół godziny. Potem zmyj letnią wodą.

Winogrona wzmacniają naczynka

Te owoce to magazyn przeciwutleniaczy, które skutecznie opóźniają starzenie się skóry. Olej z pestek winogron to składnik preparatów do skóry naczynkowej (wzmacnia je, poprawia krążenie krwi w komórkach skóry). Z kolei kwasy winogronowe złuszczają martwe komórki naskórka i wyrównują koloryt cery. Wyciąg z winogron w szamponach reguluje pracę gruczołów łojowych. Proponujemy: żel wzmacniający naczynka, Dermika; odżywkę z ekstraktem z winogron do włosów mieszanych, Avon.

Maseczka ściągająca pory: 10 ciemnych winogron obierz ze skórki, wyjmij pestki i rozgnieć. Zmieszaj z 1 łyżką mąki ziemniaczanej. Nałóż na twarz, zmyj po 15 minutach.

Walczy ze zmarszczkami

Tanina zawarta w wyciągu z zielonej herbaty likwiduje opuchliznę pod oczami, zamyka pory, przyspiesza leczenie stanów zapalnych. Wyciąg z zielonej herbaty często znajduje się w kosmetykach przeciwzmarszczkowych i wspomagających odchudzanie (kofeina z zielonej herbaty usuwa nadmiar wody i pobudza spalanie tłuszczu w komórkach). Polifenole niszczą w organizmie wolne rodniki, odpowiedzialne za starzenie się skóry. Proponujemy: mleczko z zieloną herbatą działające odświeżająco i bakteriobójczo, Ban-Di.

Wygładza szorstką skórę

Kremy i maseczki z miodem łagodzą podrażnienia i odżywiają suchą cerę. Szampony i odżywki poprawiają kondycję włosów zniszczonych farbowaniem i trwałą.

Miód zawiera witaminę H, która zapobiega stanom zapalnym skóry. Kwasy owocowe przyspieszają odnowę komórek. Wosk pszczeli w kosmetykach uszczelnia naskórek, zmiękcza, uelastycznia i napina skórę. Jeśli nie masz pod ręką sztyftu do ust - posmaruj je miodem. To zapobiega pękaniu skóry, wygładza szorstkości. Proponujemy: relaksującą maseczkę miodową, Nivea; nawilżający krem do kąpieli z miodem, Oriflame.

Maseczka odżywcza dla przesuszonej skóry: Łyżeczkę miodu zmieszaj z łyżką tłustego twarożku, rozgnieć widelcem. Nanieś na twarz na 20 minut. Zmyj letnią wodą.

Mleko zamiast liftingu

Mleko w kosmetykach sprawia, że skóra wolniej się starzeje.

Dodane do kremów opóźnia pojawianie się zmarszczek - pomaga w wytwarzaniu kolagenu w skórze. W szamponach regeneruje i wzmacnia suche włosy. Proponujemy: krem z proteinami mlecznymi wygładzający zmarszczki, Ava.

Odżywcza kąpiel: Do wanny z ciepłą wodą wsyp torebkę mleka w proszku. Półgodzinna kąpiel sprawi, że skóra się wygładzi.

Kakao zmniejsza cellulitis

A to dlatego, że pobudza proces rozpadu tłuszczu w komórkach, więc wspomaga odchudzanie.

Od kilku miesięcy producenci kosmetyków umieszczają kakao w preparatach antycellulitowych. Odkryto, że pobudza spalanie tłuszczu. Ziarno kakaowe zawiera magnez, wapń, potas, żelazo, które wspomagają przemianę materii w komórkach skóry. Masło kakaowe to naturalny filtr przeciwsłoneczny. Nie powoduje podrażnień i jest wykorzystywane w kosmetykach dla dzieci. Działa odżywczo na naskórek. Proponujemy: balsam do ciała z masłem kakaowym wygładzający szorstką skórę, Ziaja.

Nadają włosom połysk

Wyciągi z cytrusów działają również bakteriobójczo, zapobiegają infekcjom skóry. Kremy z ekstraktem z cytrusów zawierają wit. C, która działa przeciwzmarszczkowo. Olejki eteryczne z pomarańczy, wykorzystywane w żelach do kąpieli, nawilżają skórę i dodają energii. Szampony i odżywki z cytrusami zmiękczają włosy i dodają im blasku, a dzięki wit. PP wzmacniają je. Proponujemy: maseczkę z wyciągiem z grejpfruta przywracającą blask farbowanym włosom, Phytocitrus; krem FitoCitrus z ekstraktem z pomarańczy rozjaśniający poszarzałą cerę, Oceanic.

Płukanka na połysk włosów: Sparzone wrzątkiem skórki z 2 pomarańczy gotuj przez 20 minut w litrze wody. Gdy wystygnie, dodaj do ostatniego płukania włosów. **(A. J.)**

ZOSTAWIONE BEZ NADZORU, MOGĄ BYĆ NIEBEZPIECZNE

Zimowe zagrożenia

Późną jesienią i zimą wzrasta liczba pożarów mieszkań. Najczęściej płoną budynki, których właściciele ogrzewają pomieszczenia przy pomocy różnego rodzaju grzejników. Powodem pojawienia się płomieni może być także zły stan przewodów kominowych, które nie zostały sprawdzone przed rozpoczęciem sezonu grzewczego.

Zdaniem strażaków, ludzie nie zwracają uwagi, gdzie ustawiają grzejniki. Często tuż przy piecach składują makulaturę czy starą odzież. Pożar może wywołać również piecyk ustawiony tuż przy zasłonie czy firanie lub łóżku. Materiały takie łatwo mogą się stać zarzewiem ognia. Jeśli zaś chodzi o kominy, zagrożeniem jest nawet najmniejsza szczelina, pęknięcie bądź brakujący fragment tynku. Bardzo niebezpieczne mogą być też zastawione otwory doprowadzające powietrze do dmuchawy.

Nadal wykorzystywane są piecyki wyprodukowane przed wielu laty. Użytkownicy muszą wówczas sprawdzić m.in. stan przewodów elektrycznych. Nie wolno stosować kabli z uszkodzoną izolacją. Naprawiając sprzęt trzeba zawsze wyłączyć wtyczkę z sieci. Na wybuch pożaru lub porażenie prądem narażają się też osoby eksploatujące piecyki ze zdjętymi osłonami bądź elementami obudowy.

Duży pobór prądu przez piecyki elektryczne powoduje również przeciążenie instalacji. Niektórzy w razie przepalenia bezpieczników samodzielnie je naprawiają stosując kawałki drutu. To poważny błąd. Bezpieczniki trzeba wymienić na nowe, gdyż w przeciwnym wypadku można doprowadzić do zapalenia instalacji ułożonej pod tynkiem, a w konsekwencji do groźnego pożaru.

Równie groźny jak ogień jest czad wydobywający się z niesprawnych pieców węglowych oraz gazowych. Łatwo może dojść do tragedii, gdyż tlenek węgla nie jest wyczuwalny. Strażacy apelują, aby mieszkańcy zadbali o systematyczne kontrole systemów wentylacyjnych. Niezależnie od panującej na dworze temperatury, warto przynajmniej raz dziennie otworzyć uszczelnione okna i wywietrzyć mieszkania.

Strażacy twierdzą, że nie można zmusić właścicieli prywatnych domów do posiadania podstawowego sprzętu gaśniczego. To, czy w mieszkaniu jest gaśnica, czy mamy atestowaną ognioodporną boazerię, bądź sufit podwieszany i sprawną instalację elektryczną, zależy wyłącznie od nas samych. Podkreślają jednak, że nie powinno się oszczędzać kosztem zdrowia i życia. Bo właśnie ta niepotrzebna oszczędność może doprowadzić do tragicznego w skutkach pożaru. **(wak)**

Kolumnę przygotowała: **WANDA KULA**

WŁADYSŁAW SIKORA

ZBÓJNICY

(5)

Główny raubritter tego czasu, Krzysztof Czarny z Ryszewic, zawisł na szubienicy (w kilka lat po wyjeździe Zygmunta). W Cieszyńskiem grasował wówczas na czele bandy szlachcic Jan Sedlnicki, napadał chłopów i mieszczan, szczególnie zaś niepokoił ponoć Frysztat. Sedlnickiego zdołano ująć i osadzić w cieszyńskim więzieniu, kiedy jednak przyrzekł opuścić Księstwo, książę wypuścił go na wolność (1577). Rozzuchwalony podobną łagodnością panek broił dalej.

W roku 1505 sejm śląski przyniósł ostateczne poddaństwo chłopa „przywiązując go do ziemi". Wtedy to, w wystąpieniach radykalnej sekty reformacyjnej tzw. anabaptystów znajdujemy otwarte wezwania, by ludność buntowała się przeciw władzy kościelnej i świeckiej. A to przed słynnym chłopskim powstaniem w Niemczech w roku 1525. Fala radykalizmu chłopskiego powoduje między innymi, że „wiele miast uzyskało prawo posiadania zbrojnych oddziałów i tworzenia wojskowych związków" - pisze K. Popiołek. - „Ich celem miała być walka przeciwko szerzącemu się zbójnictwu, nieraz jednak oddziały ich używane były do celów innych..."

Wiek XVII, to przede wszystkim zmora wojny trzydziestoletniej po klęsce Czechów na Białej Górze w roku 1618. „Kwaterujące na Śląsku oddziały wojskowe oraz zwykłe bandy rozbójników, częściowo dezerterów, łupiły niemiłosiernie kraj, dopuszczając się gwałtów i rozbojów". Sytuacja na Śląsku była wówczas wprost tragiczna. Cytowany tutaj Franciszek Popiołek w swoich pracach celowo dokumentuje szeroko panujący wtedy i trudny do opanowania rozgardiasz społeczny. „Cesarz dowiedział się," - czytamy w dokumencie z roku 1651 - „że po zawarciu pokoju w miastach śląskich i wsiach gromadzą się niespokojni ludzie ze szlachty i inni, próżniacy i włóczędzy w największej części, którzy nie mają nigdzie posiadłości, nieproszeni wdzierają się na wesela, chrzty, pogrzeby i inne uroczystości, tam zachowują się wysoce niespokojnie, wszczynają rozruchy, bijatyki, potrawy w zwierzęcy sposób zanieczyszczają, używają broni, strzelają, upijają się i sprawiają zgorszenie swym zachowaniem się, tak że zabójstwa są powszechne, częstsze niż we wszystkich innych krajach; także chłopi i parobcy, przychodzący do miast na targi, upiwszy się urządzają bójki, posługując się siekierami, nożami i strzelbami".

Kiedy król Jan III Sobieski ciągnął pod Wiedeń, kazał w Tarnowicach na Śląsku „czterech powiesić za to, iż rabowali". Taki w jego wojsku panował ostry rygor.

„Rzeczywiście słychać ciągłe skargi" - pisze w dalszym ciągu Popiołek - „na wielkie rabunki (r. 1688), na mnożenie się rabusiów, obrabobywanie podróżnych i mordowanie, przez co drogi są całkiem niepewne, na włamywanie się do domów i kościołów" (1726). Rząd nałożył na zwierzchności gminne obowiązek donoszenia o wszelkich podejrzanych osobach zatrzymujących się po wsiach, gminom zaś kazał ustawić stałych stróżów nocnych; na gminę, z której by nie doniesiono o dokonanym rabunku, która by nie przeszkodziła rabusiowi, choć to mogła uczynić, spadała kara i obowiązek wynagrodzenia szkody podróżnemu; urzędnikom gospodarczym, którzy by się okazali mało gorliwi w ściganiu rabusiów lub byli z nimi w porozumieniu, zagrożono karą robót przy szańcach lub chłostą (1726). Oprócz tego, celem zapobieżenia „mnożącym się rabunkom i kradzieżom" ustanowiono osobny sąd stanowy, rozstrzygający tego rodzaju sprawy drogą przyspieszoną i wydający wyroki na śmierć bez odwołania (1727).

Plaga zbójnictwa beskidzkiego dała się panom feudalnym porządnie we znaki. O współudział w rozbojach podejrzewali także Cyganów i dlatego ścigali ich nieubłaganie „jak dzikie zwierzęta". Rozporządzenie z roku 1762 nakazuje „dorosłych wieszać, dzieciom i kobietom obcinać ucho, ochłostać i wydalić na zawsze". **(cdn.)**

■ SMACZNEGO

Zupa z dyni

Składniki: średniej wielkości dynia; 1 kg ziemniaków; 2-3 cebule; 2-3 ząbki czosnku; przyprawy; zielenina; śmietana; prażone orzeszki.

Przyprawa: Wrzucić do wody posiekaną cebulę i ząbki czosnku. Po 10 minutach dodać drobno pokrojone ziemniaki i kawałki dyni. Gotować aż do miękkości. Gdy zupa przystygnie, zmiksować ją w malakserze. Można dodać odrobinę masła, śmietanę, grubo zmielony pieprz, ostrą paprykę, bo dynia jest nieco mdła. Jeżeli ktoś lubi smaki bardziej egzotyczne, może dodać przyprawę curry i posypać na talerzu zupę prażonymi orzeszkami arachidowymi lub nerkowcami. W innej wersji - dodać trochę zieleniny: natkę, a jeszcze lepiej szczypiorek lub posiekane liście selera, które mają ostrzejszy smak. Zupa ta jest świetna na chłodniejsze dni.

Przygotowanie: ok. 0,5 godz. 6 porcji. **(k)**

POLSKI PROGRAM TELEWIZYJNY

CZWARTEK 13 LISTOPADA

■ TVP 1:

6.00 Wiadomości
6.15 Kawa czy herbata?
8.15 Woronicza 17
8.25 Moda na sukces (s.)
8.50 Rupert (s. anim.)
9.15 Budzik (dla dzieci)
9.40 Lippy & Messy (kurs języka angielskiego dla dzieci)
9.50 Śpiewaj z nami (dla dzieci)
10.05 Rodzina Połanieckich (film pol.)
11.30 Ginące światy (s. dok.)
12.00 Wiadomości
12.10 Agrobiznes (mag.)
12.20 W zgodzie z naturą (mag.)
12.45 Klan (s.)
13.35 Podróż za jeden uśmiech (s.)
14.05 Zawodowy list gończy (dla młodzieży)
14.25 Laboratorium (mag.)
14.40 Ludzie wśród ludzi (mag.)
15.00 Wiadomości
15.10 Wyprzedzić chorobę (mag.)
15.30 My, wy, oni (mag.)
16.00 Rower Błażeja (dla młodzieży)
16.25 Moda na sukces (s.)
16.50 Sportowy Express
17.00 Teleexpress
17.20 Gość Jedynki (pr. public.)
17.35 Plebania (s.)
18.05 Na żywo (pr. public.)
18.40 Program publicystyczny
19.00 Misiowanki (s. anim.)
19.30 Wiadomości
20.20 Agentka o stu twarzach (s.)
21.15 Sprawa dla reportera (pr. public.)
21.50 Tygodnik polityczny Jedynki
22.40 Szerokie tory (rep.)
23.10 Monitor Wiadomości
23.25 Biznes raport (mag.)
23.35 Pegaz (mag.)
0.05 Córka albo syn (film pol.)
1.15 Cztery kąty z wyobraźnią (magazyn).

■ TVP 2:

7.05 Studio urody (mag.)
7.15 Plecak pełen przygód (s.)
7.40 Kangurek Hip-Hop (s. anim.)
7.45 Przygody kota Filemona (s. animowany)
8.00 M jak miłość (s.)
8.50 Pytanie na śniadanie (mag.)
10.20 Przystanek praca (mag.)
10.35 Marzenia Marcina Dańca (pr. rozrywkowy)
11.25 Ile jest życia (s.)
12.15 Kabaretowe kawałki (pr. rozrywkowy)
13.00 Panorama
13.15 Złotopolscy (s.)
13.45 Mroczny rycerz (s.)
14.35 W krainie władcy smoków (s.)
15.00 Historia Ziemi (s. dok.)
16.00 Panorama
16.30 Program rozrywkowy
17.20 Złoty interes (teleturniej)
17.50 Program lokalny
18.30 Panorama
19.05 Jeden z dziesięciu (teleturniej)
19.30 Reporterzy Arte (rep.)
20.00 Druga miłość (film USA)
22.00 Panorama
22.20 Sport telegram
22.40 Zakręty losu (film USA)
0.25 Mandela - żywa legenda (film dokumentalny)
1.15 Kryminalne zagadki Las Vegas (serial).

■ TV KATOWICE:

6.50 Echa dnia (pr. public.), **7.15** Telezakupy, **7.30** Kurier, **7.45** Aktualności, **8.00** Sposób na życie (rep.), **8.30** Kurier, **8.45** Gość dnia (pr. public.), **9.00** Transmisja obrad Sejmu RP (w przerwach Kurier), **16.00** Sami o sobie (mag.), **16.15** Aktualności, **16.30** Kurier, **16.45** Rozmowa dnia (pr. public.), **17.00** Bądź zdrów! (mag.), **17.30** Kurier, **17.50** Wizytówki, **18.00** Aktualności, **18.20** Wiadomości sportowe, **18.30** Kurier kulturalny, **18.45** Gliwice Kronika miejska, **18.50** Studio TV Katowice, **19.30** Telezakupy, **19.45** Rozmowa dnia (pr. public.), **20.00** Telekurier (mag.), **20.30** Kurier, **20.50** Echa dnia (pr. public.), **21.15** Eurotel (mag.), **21.30** Kurier gospodarczy, **21.45** Aktualnośc, **21.55** Wiadomości sportowe, **22.00** Porozmawiajmy (pr. public.), **22.15** Patrol Trójki (mag.), **22.30** Kurier, **22.45** Kurier sportowy, **23.05** Do tanga trzeba dwóch (film hiszp.).

■ POLSAT:

6.00 Piosenka na życzenie, **6.45** TV Market (mag.), **7.00** Puchar Świata w Siatkówce Kobiet (mecz Polska - Argentyna), **9.00** Bar bez granic (reality show), **9.30** Idol 3 (pr rozryw.), **10.45** Bar bez granic (reality show), **11.30** Awantura o kasę (teleturniej), **12.30** Samo życie (s.), **13.00** Serca na rozdrożu (s.), **13.55** Czułość i kłamstwa (s.), **14.25** Power Rangers (s.), **14.50** Transformery (s. anim.), **15.15** Rodzina zastępcza (s.), **15.45** Informacje, **16.10** Interwencja (rep.), **16.30** MacGyver (s.), **17.30** Hugo Express (dla dzieci), **17.55** Bar bez granic (reality show), **18.30** Informacje, sport, **19.15** Gliniarz z dżungli 2 (s.), **20.15** Bar bez granic (reality show), **21.00** Samo życie (s.), **21.40** Eksperyment: Jasnowidz (mag.), **22.40** Z archiwum X (s.), **23.45** Biznes Informacje, **0.15** Graffiti (pr. public.), **0.30** Puchar Świata w Siatkówce Kobiet (mecz Polska - Argentyna), **2.30** Aquaz Superchat, **4.30** Puchar Świata w Siatkówce Kobiet (mecz Polska - Korea).

PIĄTEK 14 LISTOPADA

■ TVP 1:

6.00 Wiadomości
6.15 Kawa czy herbata?
8.15 Woronicza 17
8.25 Moda na sukces (s.)
8.50 Słoń Beniamin (s. anim.)
9.15 Jedyneczka (dla dzieci)
9.45 Bajeczki Jedyneczki (dla dzieci)
9.55 Cedric (s. anim.)
10.10 Renata (s. anim.)
10.25 Przygody pana Michała (s.)
10.55 Uważaj, niebezpieczeństwo (magazyn)
11.10 Żołnierze też mają marzenia (film dok.)
11.35 Wyzwoleni (film dok.)
11.45 Kurierki śmierci (film dok.)
12.00 Wiadomości
12.10 Agrobiznes (mag.)
12.20 Wielkie sprzątanie (mag.)
12.40 Śniadanie u Tiffany'ego (film USA)
14.35 Podróże małe i duże (mag.)
15.00 Wiadomości
15.10 Bezpieczna Jedynka (mag.)
15.35 Bez etatu (mag.)
16.00 Raj (dla młodzieży)
16.25 Moda na sukces (s.)
16.50 Sportowy Express
17.00 Teleexpress
17.20 Gość Jedynki (pr. public.)
17.35 Plebania (s.)
18.05 Randka w ciemno (quiz)
18.45 Jaka to melodia? (quiz)
19.15 Dziwny świat kota Filemona (s. animowany)
19.30 Wiadomości
20.20 Najlepszy z wrogów (film włos.)
22.10 Zbroja boga (film Hong-Kongu)
23.45 Monitor Wiadomości
0.00 Biznes raport (mag.)
0.10 Eks (film USA)
1.35 Sekrety Weroniki (s.).

■ TVP 2:

7.05 Studio urody (mag.)
7.15 Plecak pełen przygód (s.)
7.40 Kangurek Hip-Hop (s. anim.)
7.45 Przygody kota Filemona (s. animowany)
8.00 M jak miłość (s.)
8.50 Pytanie na śniadanie (mag.)
10.35 Święta wojna (s.)
11.05 Zraniona duma (s.)
12.40 Telezakupy
13.00 Panorama
13.15 Złotopolscy (s.)
13.40 Mroczny rycerz (s.)
14.30 Złotopolscy (s.)
14.55 Zmiennicy (s.)
16.00 Panorama
16.30 Złotopolscy (s.)
17.30 Program publicystyczny
17.50 Program lokalny
18.30 Panorama
19.05 Kabaret Moralnego Niepokoju przedstawia (pr. rozryw.)
20.00 Zobacz to... (mag.)
20.15 Śpiewające fortepiany (teleturniej)
21.10 Na zdrowie: Jagielski (talk show)
22.00 Panorama
22.20 Sport telegram
22.40 Wideoteka Dorosłego Człowieka (mag.)
23.10 Jak upolować mężczyznę, czyli Seks w wielkim mieście (s.)
23.45 Maksymalny wyrok (film USA)
1.25 Zabójcza miłość (film USA).

■ TV KATOWICE:

6.50 Echa dnia (pr. public.), **7.15** Telezakupy, **7.30** Kurier, **7.45** Aktualności, **8.00** Uwaga weekend, czyli Kulturalny niezbędnik weekendowy, **8.30** Kurier, **8.45** Gość dnia (pr. public.), **9.00** Transmisja obrad Sejmu RP (w przerwach Kurier), **16.45** Rozmowa dnia (pr. public.), **17.00** Smart Jazzpol Festival, **17.30** Kurier, **17.50** Wizytówki, **18.00** Aktualności, **18.20** Wiadomości sportowe, **18.30** Kurier kulturalny, **18.45** Magazyn kulturalny, **19.15** Muzyka u nas (mag.), **19.30** Telezakupy, **19.45** Rozmowa dnia (pr. public.), **20.00** Telekurier (mag.), **20.30** Kurier, **20.50** Echa dnia (pr. public.), **21.15** Eurotel (mag.), **21.30** Kurier gospodarczy, **21.45** Aktualności, **21.55** Wiadomości sportowe, **22.00** Ludzie i sprawy, magazyn reporterów TV Katowice, **22.15** To jest temat (rep.), **22.30** Kurier, **22.45** Kurier sportowy, **23.05** Eunuch z Bombaju (film dok.), **0.05** Pisane na wodzie (film argen.).

■ POLSAT:

6.30 Różowa Pantera (s. anim.), **6.45** TV Market (mag.), **7.00** Power Rangers (s.), **7.30** Transformery (s. anim.), **8.00** MacGyver (s.), **9.00** Bar bez granic (reality show), **9.30** Boston Public 2 (s.), **10.30** Bar bez granic (reality show), **11.15** Rosyjska ruletka (teleturniej), **12.10** Samo życie (s.), **12.45** Serca na rozdrożu (s.), **13.35** TV Market (mag.), **13.50** Czułość i kłamstwa (s.), **14.20** Power Rangers (s.), **14.45** Pokemon (s. anim.), **15.15** Niezakazane reklamy (pr. rozryw.), **15.45** Informacje, **16.10** Interwencja (rep.), **16.30** Zawód szpieg (s.), **17.30** Hugo Express (dla dzieci), **17.55** Bar bez granic (reality show), **18.30** Informacje, sport, **19.15** Awantura o kasę (teleturniej), **20.15** Bar bez granic (reality show), **21.00** Czego się boją faceci, czyli Seks w mniejszym mieście (s.), **21.50** Fala zbrodni (s.), **22.50** Cień anioła (s.), **23.50** Informacje, **0.00** Puls - biznes i giełda (mag.), **0.20** Graffiti (pr. public.), **0.40** Puchar Świata w Siatkówce Kobiet (mecz Polska - Korea), **2.40** Aquaz Superchat.

Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w programie.

CZESKI PROGRAM TELEWIZYJNY

CZWARTEK 13 LISTOPADA

■ TVC 1:

5.00 Europa dziś
5.25 Obiektyw
5.59 Dzień dobry z TVC
8.30 Czarodziejskie przedszkole
9.05 Podróżomania
9.35 Na pływalni z Evą Erbenową
10.00 List miłosny (film USA)
11.25 Film o filmie: Stewardesa 1. klasy
11.45 Feralne chwile
12.00 Wiadomości
12.10 Sama w domu (mag.)
13.10 Bananowe rybki (talk show)
13.50 Pęknięcia (s. dok.)
14.20 Przedwczesne zgony (s. dok.)
15.10 Bajka
16.05 Czarodziejskie przedszkole
16.35 Bolek i Lolek (s. anim.)
16.45 Labirynt (teleturniej)
17.15 Stop (mag.)
17.20 AZ-quiz (teleturniej)
17.50 Report (aktualności reg.)
18.10 Historia bez końca (s.)
19.00 Wieczorynka
19.15 Wydarzenia, komentarze
19.35 Wydarzenia kulturalne
19.50 Sport
20.00 Taggart (s.)
21.45 Wyznania hollywoodzkiego magnata (film dok.)
22.05 Bez ogródek
22.35 Wydarzenia, komentarze
23.09 Sport
23.15 Wydarzenia europejskie
23.25 U nas w Europie
23.55 Ludzie burmistrza V (s.)
0.20 Szaleję za tobą VII (s.)
0.45 Diagnoza
1.05 Piękne zguby
1.35 Wszystko jest inaczej (film dok.)
2.15 „Ropáci" (film dok.)
2.35 Ślady prowadzą do Liptákowa (film dok.)
3.00 Mistyfikacja E. B. (film dok.)
3.20 Pod progiem (film dok.)
3.55 Europa dziś
4.20 „Poprask".

■ TVC 2:

5.00 Na tropie
5.20 Przygody nauki i techniki (s. dokumentalny)
5.45 Wiadomości ekonomiczne
5.55 Czarne owce (mag.)
6.25 Wiadomości TVS
6.55 Report (aktualności reg.)
7.55 Panorama
8.30 Salon (mag.)
9.00 Dzień dobry z TVC
11.25 AZ-quiz (teleturniej)
11.50 Paszkwil (mag. muz.)
12.50 Planety (s. dok.)
13.40 Meduza (pr. muz.)
14.10 Pieśń dla Rudolfa III. (s.)
15.20 Na tropie
15.45 Piękne zguby (talk show)
16.15 Co mogę dla siebie zrobić
16.20 Klucz (mag.)
16.50 Popularna mechanika dla dzieci (serial dok.)
17.15 Popularis
17.45 Rozglądnij się, człowieku
18.10 Skarby świata (mag.)
18.25 Echo (mag.)
19.00 Wydarzenia ekonomiczne
19.10 Wiadomości w języku migowym
19.15 Rally Wielka Brytania (sport)
19.40 Olimpijska nowożytność (sport)
19.55 Głosy poezji
20.00 ...prawdy życzcie każdemu (reportaż)
20.55 Ja, anarchista (film dok.)
21.25 Czechosłowacki Tygodnik Filmowy
21.40 Wydarzenia w świecie
21.50 Urok (film węgierski)
23.45 Muzyczne spotkanie (koncert)
0.30 Blues Alive VII (pr. muz.)
1.20 Za Shakespearem z M. Hilskim (serial)
1.35 Bądź piękna i milcz (pr. dok.)
2.30 Wydarzenia, komentarze
3.00 Newshour with Jim Lehrer
4.00 Salon (mag.)
4.25 Wielki Wóz (mag.).

■ NOVA:

5.59 Śniadanie z TV Nova, **8.35** To morderstwo, napisała (s.), **9.30** Taka mała bestia (film włos.), **11.15** Lekcje gotowania, **11.50** Knots Landig (s.) **12.45** Prawo do miłości (s.), **13.50** Gwiezdna brama (s.), **14.45** Kachorra (s.), **15.45** Ochroniarz (s.), **16.40** Zaryzykuj! (teleturniej), **17.10** Właśnie teraz z regionu, **17.20** Gliniarz i prokurator (s.), **18.15** Pogoda, **18.20** M.A.S.H. (s.), **18.50** „Pálí vám to?" (teleturniej), **19.30** Wiadomości, sport, pogoda, **20.00** Chcesz zostać milionerem?, **20.55** Mleczna droga (pr. rozryw.), **21.45** Kocioł (talk show), **22.40** Bitwa o Midway (film USA), **1.00** Oddział specjalny (s.), **2.25** Kocioł (talk show), **3.30** Dobre życie (mag.), **4.15** Doktor z gór II (s.), **5.00** Teletubbies (s.).

■ PRIMA:

8.00 Namiętny pocałunek (s.), **8.55** Najdroższy skarb (s.), **9.50** Wspaniali i bogaci (s.), **10.45** Prima jazda, **11.40** Morderstwa z Midsomer (s.), **13.35** Sabrina - młoda czarownica (s.), **14.05** Beverly Hills 90210 (s.), **15.00** Kojak (s.), **16.00** Ojciec Schwarz (s.), **17.00** Doktor Stefan Frank (s.), **17.55** Sauna (talk show), **18.45** Prima TV, **18.50** Minuty regionu, **9.00** Dziennik, **19.15** Mniam, czyli..., **19.45** Bugs Bunny (s. anim.), **19.55** Chłopcy i mężczyźni (s.), **21.10** Receptariusz dobrych pomysłów, **22.15** Ciernie (talk show), **23.10** Nick Fury, agent specjalny (film USA), **0.50** Na temat! (pr. public.), **1.00** Edel i Starckowa II (s.) **1.53** Sauna (talk show).

PIĄTEK 14 LISTOPADA

■ TVC 1:

5.00 Sama w domu
5.59 Dzień dobry z TVC
8.30 Czarodziejskie przedszkole
9.05 Bez ogródek
9.35 Moda - Ekstrawagancja
10.00 Trąbka Gideona (film USA)
11.30 Diagnoza
12.00 Wiadomości
12.10 Oczarowani (s.)
13.05 Bajka
13.55 Przygody kryminalistyki (s.)
15.05 Nasza wieś
15.20 Muzyka dęta
16.00 Wiadomości
16.05 Crash Zone II (s.)
16.30 Droga wzwyż (s.)
17.20 AZ-quiz (teleturniej)
17.45 Prognoza pogody
17.50 Report (aktualności reg.)
18.10 Kinobox
18.35 Nie zastanawiaj się i kręć!
19.00 Wieczorynka
19.15 Wydarzenia
20.00 Baśnie z tysiąca i jednej nocy (film USA)
21.40 Wydarzenia, komentarze
21.50 Prognozy pogody
21.54 Bramki, punkty, sekundy
22.00 Dalziel i Pascoe VI (s. ang.)
23.40 Donnie Brasco (film USA)
1.45 Droga wzwyż (s.)
2.25 Portrety z nut (pr. muz.)
2.55 Moda - Ekstrawagancja
3.30 Skarby świata (s.)
3.40 Aport (pr. muz.)
4.25 Wasze boisko (sport).

■ TVC 2:

5.00 Świat motoryzacji
5.45 Wiadomości ekonomiczne
5.55 Echo (mag.)
6.25 Wiadomości TVS
6.45 Wydarzenia w świecie
6.55 Report (aktualności reg.)
7.55 Panorama
8.30 Obiektyw
9.00 Dzień dobry z TVC
11.25 AZ-quiz (teleturniej)
11.50 Czechosłowacki Tygodnik Filmowy
12.00 Euronews
12.25 Zwierzęce sieroty (s. dok.)
12.50 Popularis
13.20 Labirynt (teleturniej)
13.50 Game Page (mag.)
14.05 Walka płci w świecie zwierząt (serial dok.)
14.35 Chcecie mnie?
14.55 Rozejrzyj się, człowieku (s.)
15.20 Ludzie burmistrza V (s.)
15.45 Wydarzenia europejskie
15.55 U nas w Europie
16.25 Przygody nauki i techniki (s. dokumentalny)
17.00 Fantastyczne obrazy (s. dok.)
18.00 Trzymaj się!
18.20 Spostrzeżenia
18.25 Czeski łowca przygód (s.)
19.00 Wydarzenia ekonomiczne
19.10 Wiadomości w jęz. migowym
19.15 Magazyn Ligi Mistrzów
19.45 Za Shakespearem z M. Hilskim (serial)
20.00 Pop-music (s.)
20.50 Z oczu do oczu
21.20 Terra musica (mag.)
22.10 Czeska soda (pr. rozryw.)
22.20 Wydarzenia w świecie
22.30 Stefania – o dziewczynce żyjąca z AIDS (film dok.)
23.25 John Cale (koncert)
0.35 Na pływalni z E. Erbenową
1.00 Feralne chwile
1.20 Pop-music (s.)
2.10 Wydarzenia, komentarze
2.20 Echo (mag.)
3.00 Newshour with Jim Lehrer.

■ NOVA:

5.59 Śniadanie z TV Nova, **8.30** To morderstwo, napisała (s.), **9.25** Kupię sobie męża (film niem.), **11.15** Lekcje gotowania, **11.50** Knots Landig (s.), **12.45** Prawo do miłości (s.), **14.00** Gwiezdna brama (s.), **14.45** Kachorra (s.), **15.45** Ochroniarz (s.), **16.40** Zaryzykuj! (teleturniej), **17.10** Właśnie teraz z regionu, **17.20** Gliniarz i prokurator (s.), **18.15** Pogoda, **18.20** M.A.S.H. (s.), **18.50** „Pálí vám to?" (teleturniej), **19.30** Wiadomości, sport, pogoda, **20.00** Gospoda (s.), **20.35** Wielki Joe (film USA), **22.45** „Prásk" (talk show), **23.20** Puszek (erot. talk show), **0.10** Halloween II (film USA), **2.00** „Prásk (talk show), **2.45** Zaloty (mag.), **3.30** Doktor z gór, **4.15** Do-Re-Mi (pr. muz.).

■ PRIMA:

8.00 Najdroższy skarb (s.), **9.00** Wspaniali i bogaci (s.), **9.55** Prima jazda **11.00** „Slunce, seno a pár facek" (film czes.), **13.20** Sabrina - młoda czarownica (s.), **13.50** Beverly Hills 90210 (s.), **14.45** Kojak (s.), **15.45** Ojciec Schwarz (s.), **16.45** Doktor Stefan Frank (s.), **17.45** Caruso show (pr. rozryw.), **18.45** Prima TV, **18.50** Minuty regionu, **19.00** Dziennik, **19.15** Mniam, czyli..., **19.45** Bugs Bunny (s. anim.), **19.55** Big Ben IV (s.), **21.55** Loteria Telebazar (pr. rozryw.), **22.55** Loteria Euromiliony **23.00** Zagubiony w akcji II (film USA), **1.00** Na temat! (pr. public.), **1.10** NHL Power Week, **1.30** Receptariusz dobrych pomysłów, **2.40** Caruso show (pr. rozryw.).

Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w programie.

kronika rodzinna

Dnia 14 listopada 2003 obchodzą Złote Gody nasi Kochani Rodzice i Dziadkowie

państwo ALICJA I KAROL BARTULCOWIE

Z tej okazji najserdeczniejsze życzenia zdrowia, pomyślności, błogosławieństwa Bożego i jeszcze wielu wspólnych szczęśliwych lat życzą syn Andrzej z żoną Marią oraz wnuki Joasia i Tomasz. RK-221

Dziś, 13. 11. 2003, obchodzi jubileusz 70 lat nasza Żona, Mamusia, Teściowa, Babcia

Sz. Pani ZUZANNA RASZKOWA

z Wędryni. Samych szczęśliwych, zdrowych i pogodnych dni oraz błogosławieństwa Bożego życzą mąż, synowie, synowe, wnuki i wnuczki. GL-150

„Ciężko się z tobą żegnało, jeszcze trudniej bez Ciebie być, lecz miłość śmiercią się nie kończy, w naszych sercach ciągle będziesz żyć."

Dnia 13. 11. 2003 obchodziłaby swoje 80. urodziny

śp. EWA HECZKOWA

z Nydku. Zaś 12 stycznia minęła 3. rocznica, kiedy odeszła od nas na zawsze. O chwilę wspomnień proszą córki i synowie z rodzinami. AD-256

„Choć lata mijają i wszystko dzieli nas, ból w sercu pozostał nie zniszczył go czas."

Dziś z głębokim żalem przypominamy sobie naszych Drogich Zmarłych, którzy od nas odeszli.

śp. TEOFIL FIRUT

urodzony 13. 11. 1892, zmarły 24. 11. 1951, Jego Żona

śp. HERMINA FIRUT

urodzona 8. 1. 1900, zmarła 22. 6. 1982, i Ich Córka

MARTA

urodzona 18. 5. 1927, zmarła 15. 8. 1978.

Wszystkich, którzy Ich znali i pamiętają, prosimy o chwilę cichej zadumy. O modlitwę prosi córka Wanda z rodziną. GL-154

„Czas płynie, lecz pamięć i smutek pozostają."

Dziś, 13. 11. 2003, mija 2. rocznica śmierci naszego Drogiego i Kochanego

śp. LESZKA RASZYKA

z Karwiny N. Miasta (dawniej Łąk). O chwilę wspomnień prosi najbliższa rodzina. GL-159

„Odeszliście od nas, lecz nadzieję mamy, że się znów u Pana, tam w górze spotkamy."

Dnia 15. 11. 2003 minie piąta, lecz bolesna rocznica odejścia z doczesności do wieczności Drogiej Mateczki

pani MARII MADZIA

z Trzyńca Kanady. Zaś 14. 1. 2004 upłynie 65 lat od odejścia Jej Męża, mego Ojca, Dziadka i Prapradziadka

pana JANA MADZI

Za ciche wspomnienie i pamięć o nich krewnym i znajomym szczególnie zza Olzy i tutaj dziękuje córka Helena. GL-169

„Czas płynie, lecz pamięć i smutek pozostają."

Dnia 13. 11. 2003 mija 2. rocznica śmierci

śp. mgr. FRANCISZKA MORAWCA

emerytowanego profesora Polskiego Gimnazjum w Czeskim Cieszynie, zaś 16. 11 2003 obchodziłby swój zacny jubileusz życiowy 70 urodzin. Tych, którzy Go znali i szanowali, o chwilę cichych wspomnień prosi żona, syn Piotr z rodziną i syn Adam. AD-255

Dnia 14. 11. 2003 mija dwudziesta rocznica śmierci naszego Drogiego Ojca i Dziadka

śp. JANA ŻYŁY

zaś 27. 11. 2003 mija pierwsza rocznica śmierci jego Żony

śp. ANNY ŻYŁOWEJ

z Orłowej Lutyni. Również w tym roku wspominamy nie skończonych 100 lat Ojca i 90 lat Matki. O chwilę wspomnień proszą najbliżsi. AD-245

Pogrzeb zmarłego profesora łaciny

śp. RUDOLFA RAMSZY

odbędzie się w poniedziałek 17. 11. o godz. 11.00 z kościoła p.w. św. Magdaleny w Cieszynie. GL-167

teatr

III FESTIWAL TEATRÓW MORAW I ŚLĄSKA

TEATR CIESZYŃSKI, CZESKI CIESZYN

13. 11. godz. 10.00, Don Juan - ToDivadlo Nový Jičín,

godz. 19.00, „Rychlé šípy" - Teatr Słowaczyzny Uherské Hradiště.

14. 11. godz. 10.00, Psie serce – Scena Kameralna Arena Ostrawa,

godz. 19.00, Biedny skąpiec – Słowacki Teatr Kameralny Martin.

kina

KARWINA – Centrum: Włoska robota (13, 14, godz. 20.00), **Reflex:** Jedna ręka nie klaszcze (13, 14, godz. 17.00, 20.00), **EX:** Chicago (13, 14, godz. 19.00), **CZESKI CIESZYN – Central:** Pianista (14, godz. 17.15, 19.30), **TRZYNIEC – Kosmos:** Liga wyjątkowych (13, 14, godz. 17.30), Samotny mściciel (14, godz. 20.00), **klub filmowy:** Pod piaskiem (13, godz. 20.00).

radio

POLSKIE AUDYCJE, UKF Ostrawa 107,3 m i Trzyniec 105,3 m: po-pt: 18.45-19.00, nie: 18.30-19.00.

telewizja

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1 (cz, godz. 17.50), TVC 2 (pt, godz. 6.55).

wystawy

TEATR CIESZYŃSKI – BIAŁA GALERIA, Cz. Cieszyn do 17. 11. wystawa Stanisława Zormana „Dziedzictwo drzewa". Otwarte po–pt: 9-15.

▲ **WIELKA GALERIA, Czeski Cieszyn** do 30. 11. wystawa Antonína Gavlasa „Tajemnica światła". Otwarte po–pt: 9-15.

MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ – sala wystaw Muzeum w Cz.eskim Cieszynie, Hlavní tř. 3: stała ekspozycja „Obrazki z przeszłości Śląska Cieszyńskiego". Do 31. 12. wystawa „Czeski Cieszyn – wczoraj i dziś, II część". Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **MUSAION, Hawierzów, ul. Dělnická 14:** do 4. 1. 2004 wystawa „Muzeum o muzeum". Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **INTERCLUB, Karwina:** do 16. 11. wystawa „Zapomniane rzemiosła". Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **MUZEUM TRAGEDII ŻYWOCICKIEJ, Hawierzów Żywocice:** do 2. 2. 2004 wystawa „Tarcze strzeleckie". Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **MUZEUM TECHNIKI w Pietwałdzie:** stała ekspozycja „Tradycje górnictwa w Cieszyńskiem", wystawa do 25. 4. 2004 „Zbrodnia i kara", do 11. 1. 2004 „Strażacy". Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **JABŁONKÓW, Rynek Mariacki 14:** do 22. 2. 2004 „Szkoła podstawą życia". Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

MUZEUM HUTY TRZYNIECKIEJ I MIASTA TRZYŃCA: do 26. 11. wystawa „Zioła dla zdrowia, urody i radości".

„CHAGALL" Galeria zamkowa, Karwina Frysztat: do 31. 12. wystawa twórczości Jana Pacáka i Jana Antonína Pacáka. Otwarte ponie: 9-18.

GALERIA ZDROWEGO MIASTA, Karwina, foyer Uniwersytetu Śląskiego: do 12. 12. wystawa portretów Jadrana Šetlíka i strojów wizytowych autorstwa Grety Sartorisowej. Otwarte wt-pt: 10-16.

BIBLIOTEKA REGIONALNA, Karwina: do 20. 12. wystawa twórczości Alicji Bartulcowej i Zbigniewa Kubeczki.

zaproszenie za Olzę

KSIĘGARNIA PIASTOWSKA, ul. Głęboka 6, Cieszyn: do 4. 12. poplenerowa wystawa fotografii CTF i ZTF „BESKIDY 2003". Otwarte po-pt: 9-17, so: 9-13.

MUZEUM W CIESZYNIE, ul. T. Regera 6 (wejście przez Park Pokoju): do 7. 12. wystawa z okazji 130-lecia Banku Spółdzielczego w Cieszynie „Nie kładź grosza w obce kasy". Otwarte wt, cz, so: 10-15, śr, pt: 12-16, nie: 11-15.

KSIĄŻNICA CIESZYŃSKA: do 23. 1. 2004 wystawa „Zaolzie 1938". Otwarte po-śr, pt: 8-15.

co, gdzie, kiedy

HAWIERZÓW MIASTO - Klub Kobiet zaprasza na spotkanie 13. 11. o godz. 15.00 do świetlicy przy ul. Matuška 2.

SKRZECZOŃ – MK PZKO zaprasza 15. 11. o godz. 15.00 do Domu PZKO na Jubileusz 90-lecia miejscowej biblioteki, połączony z obchodami Miesiąca Oświaty, Książki i Prasy. Program: chór „Hasło", uczniowie dolnolutyńskiej szkoły oraz spotkanie autorskie poety J. Pyszki.

ORŁOWA LUTYNIA - MK PZKO zaprasza na biesiadę chórów 16. 11. o godz.16.00 do DK w Orłowej Lutyni. Program: chóry „Lutnia", „Stonawa", „Sucha", „Zaolzie", „Dziełuchy i syncy z kolonije" i „Lira" – PL.

COEXISTENTIA-WSPÓLNOTA - dyżur w Biurze Ruchu w Czeskim Cieszynie, ul. Střelniční 28 (salka posiedzeń ZG PZKO, 1. piętro) 14. 11. w godz. 14.30-15.30.

KWMBLM - szanowny prezes zwołuje bazę członkowską na nadzwyczajne spotkanie „Gotowanie". Świetlica DP im. ŻiW na Kościelcu, VIP-W.M., 14. 11. o godz. 20.00 „bez maszyn @ ze śpiworami".

SA„J" Kraków – Zapraszamy na „Bażantówkę", która odbędzie się w najbliższy czwartek 20. 11. 2003 w klubie „Salsa" przy ul. Dietla 44 w Krakowie. Start – godz. 19.00. Strojami obowiązującymi, będącymi zarazem częścią wejściówki, są kreacje latynoamerykańskie (zmiana!). Wszystkich chętnych dobrej zabawy serdecznie zapraszamy. GL-168

CIESZYŃSKI FESTIWAL JAZZOWY, JAZZ CLUB KaSS, CZ. CIESZYN

14. 11. ● **17.00** wernisaż wystawy fotografii Jerzego Pustelnika „All That Jazz", **18.00** Diana Krall Live in Paris – film dok., **19.00** Scarab Jazz, **20.00** Jana Koubkowa Quartet, **21.30** František Kop Quartet, **23.00** Olza River Soul Orchestra, **24.00** Jam Session z Bowle Jazz Band.

15. 11. ● **15.00**, Sztuki plastyczne lat 70.-80. w teorii – seminarium, **18.00**, Lee Ritenour and Friends – film dok., **19.00**, wernisaż wystawy słowackich artystów lat 70.-80. „TEŠ-BA", **19.00**, Michal Šupák, **20.00** -123 minut, **21.30** Cool Blue, **23.00** Tamtam Orchestra.

Domy rodzinne

1. Dom rodzinny w Hrczawie, murowany, podpiwniczony, w centrum, II kondygnacje, woda, szambo, elektryczność. Cena do uzgodnienia.
2. Dom rodzinny w Gutach z parcelą 11 a, podpiwniczony, z garażem, poddasze mieszkalne. Zniżka! 1,6 mln Kč.
3. Drewniak w Nawsiu z parcelą 80 a. Spokojne miejsce z dobrym dojazdem. Cena 690 tys Kč.
4. Dom rodzinny w Trzyńcu-Tarasie w zabudowie szeregowej, oddzielony zielenią od drogi, 3 piętra, garaż, częściowo podpiwniczony, okna z tworzywa sztucznego od 1999 r. Dom w użyciu od 1972 r. Cena do negocjacji - 2,2 mln Kč.
5. Dom rodzinny w Trzyńcu-Dolnej Lesznej z parcelą 15 a, 4+1, weranda, garaż i budynek gospodaczy. Cena do negocjacji - 1,3 mln Kč.
6. Dom rodzinny w Czeskim Cieszynie, ul. Jablunkovská, II kondygnacje. Woda, gaz, elektryczność. Odpowiedni do zamieszkania lub działalności gospodarczej. Cena do uzgodnienia.
7. Dom czynszowy w Czeskim Cieszynie, ul. Dukelská, 3 piętra. Cena do negocjacji - 3 mln Kč.

Garaż - sprzedaż
Garaż w Trzyńcu 1 własnościowy, murowany o powierzchni 32 m². Cena do uzgodnienia.
Oferujemy biura do wynajęcia przy ul. Głównej w Cz. Cieszynie, 1. piętro. Cena do uzgodnienia.
Oferujemy do wynajęcia magazyny w Trzanowicach o powierzchni 1 100 m². Cena do uzgodnienia.
Oferujemy parcele w różnych miejscach, różnej wielkości, do różnych celów (Stanisławice, Żuków Górny, Trzanowice, Kocobędz. Ropica itd.).
Mieszkania-sprzedaż
Oferujemy mieszkanie 4+1 w Karwinie, ul. Okružní. W spokojnym miejscu z dobrym dojazdem do centrum. W mieszkaniu duża loggia. Cena do uzgodnienia.
Oferujemy mieszkanie nadstandardowe 3+1 z tarasem, 80 m², w centrum Cz. Cieszyna. Tylko dla poważnie zainteresowanych. Bliższe informacje w BN. Tel 608 443 748.
Oferujemy mieszkanie z balkonem w Cz. Cieszynie. Bardzo ładny, po renowacji z wyposażeniem.
Poszukujemy dla klienta z gotówką mieszkania spółdzielczego 0,5+1 w Cz. Cieszynie (i Sibicy).

Oferuje: Jan Czernek, Štefánikova 21, 737 01 Český Těšín, tel.: 558 711 842, tel. kom.: 606 757 577, e-mail: czernek@iol.cz POL-21

◆ *W październiku 1969 r. odbyła się na terenie Zaolzia wystawa malarstwa Gustawa Fierli. O jej zorganizowaniu świadczą posiadane przez nas zdjęcia z wernisażu. Niestety, nie jesteśmy w stanie określić na ich podstawie lokalizacji. Zakładamy, że wystawa odbyła się w Orłowej, a jeśli tak – to gdzie? W jakim lokalu? A może było to w innym mieście? – Zwracamy się do Czytelników z prośbą o pomoc w rozszyfrowaniu tej zagadki. Prosimy o przesyłanie wiadomości pod adresem redakcji. Z góry serdecznie dziękujemy!* **(ow)**

GAZETA POLAKÓW W REPUBLICE CZESKIEJ **GŁOS LUDU** ✦ Przy wsparciu finansowym Ministerstwa Kultury RC wydaje Kongres Polaków w RC w wydawnictwie POL-PRESS, s.r.o. ✦ Adres redakcji: Redakcja „Głos Ludu", 737 01 Czeski Cieszyn, Komenského 4 ✦ Redaktor naczelny: Danuta Branna ✦ Telefony: sekretariat/centrala 558 731 766, 558 740 228, 558 713 128, fax: 558 740 044, red. sportowy: 596 612 346, e-mail: sekretariat@glosludu.cz ✦ Oddział redakcji: 709 29 Ostrava, ul. Novinářská (nie przyjmuje ogłoszeń), tel. 597 450 252, e-mail: glosludu@volny.cz ✦ Adres wydawcy: Kongres Polaków w RC, Komenského 4, 737 01 Cz. Cieszyn, IČO: 00535613. ✦ Adres wydawnictwa: POL-PRESS, s.r.o., Čapkova 200/7, 737 01 Cz. Cieszyn, IČO: 26792575. Adres korespondencyjny: Komenského 4, 737 01 Cz. Cieszyn ✦ Pismo wychodzi we wtorki, czwartki i soboty. ✦ Dostawę prenumeratorom prowadzi w imieniu wydawcy spółka Mediaservis, s. r. o., Abocentrum, Moravské náměstí 12D, P.O. BOX 351, 659 51 Brno; zamówienia - tel.: 541 233 232, fax: 541 616 160, e-mail: abocentrum@mediaservis.cz; reklamacje: 800 800 890. Stosunki umowne między wydawcą a prenumeratorami regulują ogólne zasady handlowe. ✦ Kolportaż: SmD, s.r.o., Mediaprint & Kapa Pressegrosso, s.r.o. ✦ Druk: Ringier Print s.r.o., Ostrawa. ✦ Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca. Zastrzega sobie również prawo ich redagowania i skracania. ✦ Numer ewidencyjny Ministerstwa Kultury RC: MK ČR E 588, nr indeksu 42501, ISSN 1212-4222.

OGŁOSZENIA do „Głosu Ludu" przyjmowane są w dni powszednie:
w godz. 8.30 - 15.30 w redakcji „Głosu Ludu" w Cz. Cieszynie, ul. Komenského 4;
w godz. 8.00 - 16.00 w biurze firmy AD SERVIS, ul. Střelniční 18, Cz. Cieszyn;
w godz. otwarcia w księgarni Klubu Polskiej Prasy i Książki, ul. Čapka 7, Cz. Cieszyn;
w godzinach otwarcia w Oddziale Literatury Polskiej Biblioteki Regionalnej w Karwinie-Frysztacie (przy rynku).

TERAZ, KURDE, JO!

Był bych dobrym redaktorym

Teraz uż wiym, kdo nóm przeszustrowoł Piasta. Gdyby nie było Zaolziańskigo Hyde Parku, do dzisio bych nie wiedzioł, że wszystkimu sóm winni Polóniści. Musiała ta cało banda, co snoci lepszy po polsku pisze niż tyn pan, kiery tóm wielkóm tajemnice o Piaście opublikowoł, przepierónsko go nasmolić, kiej obloł jóm takóm smrodlawóm gnojoczkóm.

Jo se myślym, że panoczek mo recht. Mie też wóm, za przeproszyniym, smolóm tacy chytrocy, co zamiast mówić i pisać tak, jak im gymba narosła, nasyrajóm nas jakimsi jynzykym polskim, kierymu źle rozumiymy. My sóm tu stela i nie dómy se pod nosym mrysać.

Je żech za tym, aby se wywaliło z naszych redakcji wszystkich redaktorów, kierzy majóm polskóm mature, a na jejich miejsce poprzyjmowało inszych, lepszych patriotów tej ziymi, co se nie dali przekabacić na Polaków i co o nich wiymy, że nie bydóm nóm zaśmiecać naszych czasopisów literackóm polszczyznóm. Nie bydym chodzić daleko: jo se myślym, że też bych był dobrym redaktorym. Czytelnicy na betón by mieli zy mnie radość. A jak by my se dali do kupy z tym panoczkym, co napisoł prowde o Piaście, to wóm powiym, Dobrzy Ludzie, że dzisiejsi redaktorzy by mieli pełne gacie strachu o ty swoi koryta, co im przeciykajóm.

Je żech za tym, aby się też zrobiło czystke w naszym szkolnictwie. Na pohybel z tymi rechtorami, co po polsku uczóm. Nie starczyło im, że ukradli Piasta, to eszcze robióm wode z mózgów naszym dzieckóm. To przeca widać, że godziny polskigo to je strata czasu. Wiym cosi o tym, bo żech też chodził do polski szkoły.

Tóż co, bierymy nasze sprawy we swoi rynce?! Jak ni teraz, tak kiedy?

U nas dóma wszyscy sóm zdrowi. **FRANCEK ZE DWORA**

Ad: »Więcej wyrozumiałości«

Po przeczytaniu w „GL" z 6 listopada przyczynku pana Stanisława Zahradnika o powyższym tytule, duma o mało nie rozsadziła mi piersi. Zaszeregował mnie pan S. Zahradnik do obozu poglądów pana M. Siedlaczka, z czego jestem niezmiernie usatysfakcjonowany. Albowiem z wszystkimi jego wypowiedziami na łamach „GL", zawsze w pełni się zgadzałem.

Jeśli chodzi o mój stosunek do ZG, to tak naprawdę jest mi on obojętny. Z punktu widzenia naszego koła wcale nie musiałby istnieć, gdyż kontakty koła z ZG ograniczają się wyłącznie do podejmowania znaczków członkowskich i odprowadzania za nie należności. Zgadzam się jednak z tym, że dla niektórych działaczy – emerytów, członków najrozmaitszych komisji przy ZG - był on w niedalekiej przeszłości źródłem niemałych dochodów. Mam nawet takie rozliczenie za lata 1997-2000, które przesłał mi były członek ZG PZKO i Rady Ekonomiczno-Gospodarczej, pan inż. Józef Holesz, gdzie wymienił kilka osób z najwyższymi dochodami. Tam również znaczna część funduszy się rozpłynęła.

Jeśli chodzi o fragment mojej wypowiedzi, że znane są osoby, które spowodowały długi i że do nich należy się zwrócić o ich spłacenie, pan Zahradnik uważa to za niegodziwe. Ma nadzieję, że zdradzę nazwiska tych osób prokuraturze. Każdy na Zaolziu interesujący się sprawą, doskonale zna te nazwiska - nie tylko z „GL". Osoby, które chodziły na Konwenty Prezesów przed ostatnim Zjazdem, przypomną sobie, że kiedy poprosiłem prowadzącego Konwent o wymienienie nazwisk wszystkich tych, którzy przyczynili się do utraty Piasta, odpowiedział dopiero po trzykrotnym powtórzeniu pytania. Nazwiska zatem znają wszyscy ci, którzy chcieli je znać.

Czasem zaczynam zastanawiać się, czy jestem normalny, bo jeśli ma być niegodziwe to, że ktoś, powodując jakiś dług a miałby go zwrócić, to miało by być godziwe? Pan Zahradnik jest przekonany, że moje wypowiedzi na ten temat nie przejdą bez echa, ja mógłbym się założyć, że ani jeden z tych panów nie zabierze na ten temat głosu.

Zgadzam się natomiast z oceną prezesa Z. Stopy napisaną we wspomnianym artykule przez pana Zahradnika.

W „GL" z 8 listopada, przeczytałem „Oświadczenie", którego autor również ma zastrzeżenie do moich wypowiedzi w przyczynku z 30 października pt. „Przestańmy żyć złudzeniami", na temat problemów finansowych ZG PZKO. Dystansuje się on od jakichkolwiek związków z dzisiejszą niekorzystną sytuacją finansową Związku. Uważam, że pośrednio winę za dzisiejszą sytuację finansową Związku ponoszą wszyscy ci, którzy od samego początku stali przy przejmowaniu Piasta przez Związek.

Kilka razy słyszałem już wypowiedzi niektórych naszych działaczy najwyższego szczebla, że Piast, to było to najgorsze, co mogło nas spotkać, że Polska spowodowała nam tylko krzywdę tym darem. Autor „Oświadczenia" podaje, że od samego początku miał na temat przekazania Piasta PZKO odmienne zdanie niż większość ówczesnych działaczy. Dlaczego więc nie dołączył do tej grupy, która była temu przeciwna? Autor nie rozumie też, jakimi to złudzeniami mamy przestać żyć? W ostatnim odstępie mojego przyczynku wróciłem do apelu wypowiedzianego na łamach „GL" przez jednego ze znanych przedsiębiorców, o utworzenie spółki złożonej z zaolziańskich przedsiębiorców, która odkupiłaby Koszarzyska i zagospodarowała je. Ta propozycja, moim zdaniem, to złudzenie.

MELCHIOR SIKORA

■ Z REDAKCYJNEJ POCZTY ■ Z REDAKCYJNEJ POCZTY

Ludoznawcy nie próżnują

Sekcja Ludoznawcza ZG PZKO w Cz. Cieszynie zorganizowała w sobotę 11 października br. zebranie wyjazdowe i wycieczkę w okolice Brennej. Uczestnikiem zebrania był prezes ZG PZKO Zygmunt Stopa, który i tym razem udowodnił swoją istotną i zasadniczą postawę społeczną, ofiarnie i bezinteresownie odwożąc własnym samochodem część uczestników wycieczki. Jej trasa: Cz. Cieszyn przez Leszną do Skoczowa, Górki Wielkie, muzeum pisarki Zofii Kossak-Szatkowskiej, park i ruiny dworku, muzeum Gustawa Morcinka i św. Jana Sarkandra, krzyż papieski. Dzięki słonecznej pogodzie nadarzyła się okazja oglądania wspaniałej panoramy Skoczowa i Beskidów. Uczestników oprowadzała, udzielając fachowych i wyczerpujących informacji, skromna i sympatyczna mgr Łucja Skrond. Chętnie skorzystaliśmy z serdecznego zaproszenia pani Łucji do domu rodzinnego, gdzie poczęstowano nas kołaczami z borówkami, kawą i herbatą.

Podsumowania wycieczki dokonano w godzinach wieczornych w ośrodku szkoleniowym ZG PZKO w Koszarzyskach. Nocleg spędziliśmy w ośrodku harcerskim na „Kikuli". **JÓZEF GÓRECKI**

TIPSPORT EHL: TRZYNIEC ZNÓW NIE WYGRAŁ NA WŁASNYM LODZIE

Dreszczowiec pod Jaworowym

Takiego scenariusza nie powstydziłby się nawet legendarny Alfred Hitchcock. Trzynieckim hokeistom przerwa reprezentacyjna zdecydowanie nie wyszła na zdrowie. Trzy przegrane mecze pod rząd na własnym lodzie ciążyły na Stalownikach od pierwszych minut pojedynku z Litwinowem. Podopieczni trenera Pavla Marka od pierwszych minut sypiywali się przez większą część wtorkowego meczu 21. Marka w fatalnym stylu spisywali się przez większą część wtorkowego meczu 21. w końcu cieszyć się z remisu. Hokeiści Litwinowa wracali do domu rzeczywiście w kiepskich nastrojach.

■ STALOWNICY TRZYNIEC - LITWINÓW 4:4 (0:2, 1:1, 3:1 - 0:0). Bramki: Martynek, Král, Bordowski, Skořepa – Kacíř, Hübl 2, Travníček.

W barwach Stalowników zabrakło już Zadiny i Haška. Trzyniecki napastnik Marek Zadina podpisał w tym tygodniu kontrakt z rosyjskim Novosibirskiem, Hašek przeniósł się do Liberca. Gospodarze w piątej minucie przegrywali 0:2, ale całkiem zasłużenie. Pierwszego gola stracili trzyńczanie w 14. sekundzie, po błyskawicznej akcji Hübla i strzale Kacíře. Zwłaszcza obrońcy trzynieccy popełniali dziecinne błędy. Do marazmu swoich kolegów w defensywie dołączył w 5. minucie również kapitan Richard Král. W pojedynku przy bandzie Král poczynał sobie zbyt nonszalancko, stracił krążek, co kosztowało gospodarzy utratę drugiej bramki. Martina Vojtka pokonał Hübl - po ładnej współpracy z weteranem Žemličką. Ten sam zawodnik w 23. minucie dołączył trzeciego gola. W zamieszaniu pod bramką musnął on tylko krążek, narzucony przez Hraněča. Bramkarz Martin Vojtek był bez szans.

Na szczęście Stalownicy mają w swoich szeregach Rostislava Martynka. Nie po raz pierwszy ten subtelny napastnik ratował swój zespół z opresji. Z powodu kontuzji Martynek nie zaliczył początku sezonu, ale po powrocie do zdrowia trzyniecki hokeista znów potwierdza, iż słusznie należy mu się miano jednego z największych talentów czeskiej ekstraligi. W 32. minucie **Martynkowi** pomogło szczęście, kiedy to w pozycji leżącej dłubnął tylko kijem do krążka, który skonsternowanemu golkiperowi Mańkowi wpadł do siatki - 1:3. Kontaktowy gol Martynka nie poderwał wcale drużyny do zdecydowanego ataku. Trzyńczanie nadal gubili krążek w środkowej strefie lodowiska. Niedokładna gra gospodarzy była na rękę litwinowianom. Formacja Hübl-Žemlička-Kacíř najczęściej siała popłoch w defensywie Stalowników, którzy z kolei pod bramką Litwinowa pojawiali się bardzo sporadycznie.

Trzyńczanie idealnie uśpili czujność rywala, chociaż nie to z pewnością było zamiarem trenera Pavla Marka. Niemniej jednak goście w finale tego spektaklu przecierali oczy ze zdumienia. W 58. minucie z przypadkowej akcji **Král** z podania Melenovskiego obniżył na 2:3. To dopiero początek dreszczowca. W minutę później podczas power play do pustej trzyńieckiej bramki trafił Travníček i było 2:4. Wymiana ciosów, ku rozpaczy przyjezdnych, jeszcze się nie zakończyła. Na 66 sekund przed końcem goście fatalnie zapomnieli we własnej strefie obronnej o **Bordowskim**, który strzelając praktycznie do pustej bramki wykrzesał nadzieję na korzystny wynik - 3:4. Trener Pavel Marek zdecydował się na kolejny wariant bez bramkarza z przewagą jednego zawodnika w polu. Power play w wykonaniu gospodarzy zakończyła się szczęśliwym strzałem **Skořepy**, który w 59. minucie i 38. sekundzie wyrównał na 4:4. W dogrywce szalę zwycięstwa na stronę gospodarzy mógł przechylić Melenovský, ale w końcówce zabrakło mu zimnej krwi.

- Wszystko zawinił stracony pierwszy gol. Przez większą część spotkania graliśmy bez wiary w siebie. Otyliśmy dopiero w końcówce, która rzeczywiście była dramatyczna - powiedział po meczu trener gospodarzy Pavel Marek. **Sędzia Venglikary** 4:5, bez wykorzystania, widzów 3540. **(jb)**

PILZNO - WITKOWICE 4:3 w dogr. (2:1, 1:2, 0:0 - 1:0). Bramki: 3. Dobroň, 7. Krátoška, 28. Struka, 65. Maškovský - 14. I. Padělek, 22. Zápotočný, 40. Štefanka. **Kary** 5:8, wykorzystane 1:0, **widzów** 6144.

Lokaty: 1. Pardubice 44, 2. Zlín 40, 3. Sparta 39,... 6. Trzyniec 32, 9. Witkowice 27,... 13. Wsecin 19, 14. Liberec 17 pkt. **JUTRO:** Witkowice - K. Wary i Cz. Budziejowice - Trzyniec.

Opr. JANUSZ BITTMAR

UDAŁO SIĘ POWTÓRZYĆ ZESZŁOROCZNY SUKCES

Srebrni gimnazjaliści

Duży sukces osiągnęli w zeszłym tygodniu uczniowie Polskiego Gimnazjum Czeski Cieszyn. W finałowym turnieju piłki siatkowej szkół średnich na szczeblu powiatowym nasi gimnazjaliści zajęli drugie miejsce, powtarzając wynik z zeszłej edycji tej imprezy.

W hali sportowej orłowskiego gimnazjum do walki stanęło osiem drużyn, podzielonych na dwie grupy. Polscy gimnazjaliści pokonali w swojej grupie zespół Średniej Szkoły Zawodowej z Hawierzowa-Szumbarku, Gimnazjum Orłowa oraz Akademię Handlową Orłowa. Półfinałowym rywalem czeskocieszyniaków było Gimnazjum Karwina. Tu również obyło się bez niespodzianki, polscy uczniowie należeli bowiem do jednych z głównych faworytów turnieju. Dobra passa zakończyła się dopiero w finale. Podobnie jak w zeszłym roku czeskocieszyniacy przegrali po zaciętej walce z Technikum Elektroprzemysłowym w Hawierzowie.

- Cel został osiągnięty. Chcieliśmy powtórzyć wynik z zeszłego roku i udało się - powiedział **Marian Mitrenga,** nauczyciel wychowania fizycznego i trener srebrnej drużyny. Nie od dziś wiadomo, że siatkówka w czeskich szkołach nie cieszy się specjalną popularnością. Tak naprawdę to tylko dwie czeskie szkoły wystawiły drużyny reprezentujące solidny poziom - Średnia Szkoła Fachowa z Karwiny (w jej barwach zagrał również zawodnik ekstraligowego Danzasu Ostrawa) oraz Technikum Elektroprzemysłowe z Hawierzowa. W Polsce siatkówka ma o wiele mocniejszą pozycję. Na lekcjach wychowania fizycznego w Polskim Gimnazjum sporo miejsca poświęca się właśnie siatkówce. *- Kilku naszych uczniów uprawia ten sport również wyczynowo, broniąc barw Trzyńca* - dodał Marian Mitrenga. **(jb)**

■ CO SŁYCHAĆ

● **SZACHY - Ekstraliga.** Ze zmiennym szczęściem spisywali się szachiści Huty Trzyniec i Jákla Karwina na inaugurację nowego sezonu. **Trzyńczanie** - obrońcy mistrzowskiego tytułu – pokonali w pierwszym spotkaniu 4,5:3,5 Wyszegrad Praga (w zespole trzynieckim zwycięstwa odnieśli Mišta, Klima i Walek), ale w drugim meczu HT uległa 1:7 głównemu faworytowi rozgrywek – drużynie Mahrli Praga (zremisowali Mišta i Walek). W barwach Mahrli prezentuje się aż sześciu arcymistrzów. Z kolei jedyny arcymistrz w zespole trzynieckim – Tymoszczenko – nie wziął udziału w weekendowej ekstraligowej kolejce, rywalizował bowiem w austriackim turnieju. **Szachiści Jákla Karwina** spisali się jeszcze gorzej, przegrywając oba ekstraligowe spotkania. Z Mahrlą Praga karwiniacy przegrali 1,5:6,5 a z Wyszegradem 3,5:4,5 (M)

■ JESIENNE OSTATKI NA NIŻSZYCH SZCZEBLACH PIŁKARSKICH ■

● **TABELA MISTRZOSTW OKRĘGU:**

1. Jakubczowice	15	38	39:10
2. Lichnow	15	31	43:20
3. Piotrowice	**15**	**31**	**38:15**
4. P. Polom	14	28	20:21
5. Frensztat	15	25	30:18
6. W. Hosztice	15	24	20:22
7. Bohuslawice	15	21	21:20
8. Bogumin	**15**	**20**	**23:27**
9. Bruntal	15	20	24:32
10. Karwina	**14**	**19**	**28:20**
11. Krnów	14	18	18:18
12. Dobra	15	17	13:19
13. Wracimów	15	15	23:29
14. Petrzkowice	15	13	17:30
15. Poruba	15	10	23:43
16. Bystrzyca	**15**	**4**	**8:44**

Na 15. 11. zaplanowano zaległy mecz Krnow – Karwina).

● **I A KLASA – gr. B:**

1. Fulnek	13	39	43:8
2. Pietwałd n. M.	13	25	18:12
3. Hodslawice	13	23	27:18
4. Mosty k. J.	**13**	**22**	**31:25**
5. Stara Biela	13	21	22:18
6. Stonawa	**13**	**20**	**27:21**
7. Ticha	13	20	22:21
8. Rychwałd	**12**	**15**	**25:27**
9. Przybor	13	15	21:26
10. Raszkowice	13	14	20:24
11. Odry	13	14	28:33
12. Frydlant	12	13	16:20
13. Sedliszcze	13	10	19:35
14. Bilowec	13	4	13:44

16. 11. odbędzie się zaległy mecz 8. kolejki Frydlant n. O. – Rychwałd.

● **I B KLASA – gr. B:**

1. Trzebowice	13	28	26:10
2. Darkowiczki	13	27	34:13
3. ČSAD Hawierzów	**13**	**26**	**34:17**
4. Szilherzowice	13	24	44:21
5. Radwanice	13	21	18:21
6. Hlubina	13	19	15:19
7. Chuchelna	13	19	13:19
8. Pietwałd	**13**	**17**	**14:13**
9. Gruszów	13	15	17:22
10. Hať	13	14	12:16
11. Herzmanice	13	14	11:17
12. Ludgerzowice	13	14	11:17
13. L. Ostrawa	13	9	13:50
14. D. Lhota	13	7	17:23

● **I B KLASA – gr. C:**

1. Nydek	13	34	36:22
2. Lutynia D.	13	29	42:19
3. Skrzeczoń	13	28	42:15
4. Niebory	13	23	23:14
5. Sucha G.	13	20	23:21
6. Żuków G.	13	19	26:22
7. Cz. Cieszyn B	13	18	24:38
8. Śmiłowice	13	16	19:29
9. Wierzniowice	13	15	24:29
10. Liskowiec	13	14	26:31
11. Jabłonków	13	13	19:24
12. Dąbrowa	13	13	24:36
13. Karwina B	13	12	21:30
14. I. Piotrowice	13	6	11:30

● **MISTRZOSTWA POWIATU KARWIŃSKIEGO:** V. Bogumin – Sn Orłowa 3:0 (goście pojawili się w Boguminie w liczbie ośmiu graczy...), Bogumin B – L. Łąki 1:2, Domasławice – Sn Hawierzów 1:4, FK Hawierzów – FK Cierlicko 4:0, Orłowa B – Sj Pietwałd 4:2, B. Rychwałd – Sn Zabłocie 1:2, Datynie D. – SKF Hawierzów 0:2. **TABELA:**

1. FK Hawierzów	14	40	70:10
2. Zabłocie	14	33	33:22
3. Sn Hawierzów	14	31	37:17
4. Orłowa B	14	29	35:18
5. L.Łąki	14	24	36:28
6. Datynie D.	14	23	20:21
7. SKF Hawierzów	14	22	35:32
8. Pietwałd	14	20	24:26
9. Cierlicko	14	17	26:30
10. Domasławice	14	16	45:36
11. Bogumin B	14	14	20:28
12. F. Orłowa	14	14	13:21
13. Rychwałd	14	12	26:36
14. V. Bogumin	14	9	19:51
15. Sn Orłowa	14	0	9:81

● **MISTRZOSTWA POWIATU FRYDEK-MÍSTEK:** Piosek – Gródek 2:0, Ostrawica – Wędrynia 0:1, Gnojnik – Starzicz 2:1, Oldrzychowice – Palkowice 0:1. **TABELA:**

1. Wędrynia	**13**	**27**	**38:16**
2. Chlebowice	13	27	23:13
3. Oldrzychowice	**13**	**25**	**23:15**
4. Piosek	**13**	**24**	**33:16**
5. Gródek	**12**	**21**	**24:16**
6. Wacławowice	13	18	22:23
7. Starzicz	13	16	22:25
8. Hukwaldy	13	16	17:29
9. Ostrawica	12	15	19:21
10. Gnojnik	**12**	**13**	**17:22**
11. Noszowice	13	13	22:29
12. Palkowice	12	12	15:27
13. Rzepiszcze	13	12	19:33
14. Wojkowice	13	11	20:31

15. 11.: zaległy mecz 12. kolejki Gnojnik – Palkowice; 17. 11.: zaległe spotkanie 13. kolejki Gródek – Ostrawica.

● **ROZGRYWKI POWIATU FM:** Milików – Raszkowice B 1:7, Metylowice B – Bukowiec 2:2, Stare Miasto B – Toszonowice 2:0, Błędowice – Kończyce p. Ondrzejnikiem 6:0. **TABELA:**

1. Błędowice	**12**	**34**	**52:18**
2. Kozłowice B	12	25	28:12
3. Bukowiec	**12**	**23**	**41:22**
4. Luczina	12	23	26:18
5. Prżno	12	22	30:16
6. Dobratice	12	22	24:15
7. Raszkowice B	12	16	26:32
8. Metylowice B	12	13	23:29
9. Toszonowice	12	13	18:23
10. Kończyce p. O.	12	13	25:32
11. S. Miasto B	12	13	15:29
12. Janowice B	12	8	13:30
13. Milików	**12**	**0**	**8:53**

(Opr. jb)